

bb. 64. fogadás a szovjet nagykövetségen

t tf/tr/e sr cz

1966. június 15.

szerdán este f.j. tyitov nagykövet fogadást adott a szovjet nyomdaipari vállalatok küldöttségének tiszteletére, amely a művelődésügyi minisztérium vendégeként néhány napja budapesti tartózkodik és tárgyalásokat folytatott a kiadói főigazgatóság vezetőivel közös, kölcsönös szakmai vállalkozásokról. a fogadáson ott volt simó jeno, a kiadói főigazgatóság vezetője, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, több kiadóvállalat igazgatója.
/mti/

...-

bb 65. a román nagykövet bucsufogadása

t fe/j szb -cz

1966. június 15.

mihail rosianu, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete szerdán este fogadást adott abból az alkalomból, hogy a közeljövőben végleg távozik magyarországról. a fogadáson megjelent komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, brutyó jános, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a szot elnöke, tause jános belkereskedelmi miniszter, veres józsef munkaügyi miniszter, kiss károly, az elnöki tanács titkára, szarka károly külügyminiszterhelyettes, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, továbbá a politikai, gazdasági társadalmi és kulturális élet számos ismert képviselője. ott volt a fogadáson a budapesti akkreditált diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja. /mti/

..-

- v é g e -

21.10/j

-42-

1966. június 16-30. teljes!

60.008

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. június 16.

bb 1. ezeröttszáz új telefon előfizető krisztina városban és a várban

i kf/kf szb vg

1966. június 16.

a krisztina távbeszélőközpont 4 000 állomásos bővítése - a posta és a beloianniszi híradástechnikai gyár szocialista szerződése nyomán - az év vége helyett november 7-re elkészül.

a bővítés lehetővé teszi, hogy még az idén mintegy 1500 régi várakozó igényét elégítse ki a posta. ezer állomást már november 7-re felszerelnek. az előkészületek már ezen a héten megkezdődtek. a posta felülvizsgálja a krisztina központ területén nyilvántartott mintegy hét és félezer telefonkérelmet s a kábel és a vezeték hálózat helyzetétől függően dönt az új állomások kiadásáról. azokat, akik megkapják a telefont, értesíti a posta, s egyben kéri tőlük a felszerelési díj befizetését. így a központ üzembehelyezésének idejére mind az 1000 új előfizető lakásában ott lehet a telefon.

a központ 4000 új állomásának üzembehelyezése után az év végéig még további 300 telefonelőfizetőt kapcsolnak be a hálózatba a „krisztina” területén. a bővítés során a vár telefonközpontból felszabaduló állomásokat is kiadják, s az év végéig számszerint mintegy 200 várbeli telefonvárakozó is megkapja a készüléket. /mti/

..-

-1-

104

bb. 2. július elején megkezdik a nemzeti színház hevesi téri új otthonának átadását

i sb/lk/e vg bs

1966. június 16.

a hevesi sándor téri színházban már minden falazási és épületszerkezeti munkát elvégeztek a középületépítő vállalat dolgozói. a régi falaknak több mint a felét lebontották, kicserélték, s a wesselényi utcai oldalon újabb emeleteket és az izabella utca felől új épületszárnyat emeltek. helyére került az újjáalakított épület első ideiglenes gazdájának, a nemzeti színháznak fénybetűs neve, s két homlokzat mellől pedig már az állványokat is lebontották.

az építők nagy munkát végeztek. a kooperációban résztvevő vállalatok felelős megbizottai hetenként egyeztetették a legsürgősebb feladatokat. ennek a kitűnő együttműködésnek köszönhető, hogy nem kellett egyszer sem módosítani az 1966. július 30-ra kitűzött átadási határidőt. a művelődésügyi minisztérium, az építésügyi minisztérium és a nemzeti színház megbizottai a napokban már megegyeztek a többhetes műszaki átadás sorrendjében is. ezek szerint az építők elsőnek a művészek öltözőit, a színházi vezetők irodáit, valamint a különböző színháztechnikai műhelyeket adják át, hogy azonnal megkezdhessék a költözködést. július elején kezdődik a műszaki átadás, s az építők azt is vállalták, hogy a hónap végéig, a műszaki átvétel befejeztéig még a hiánypótlásokat is elvégzik. /mti/

bb. 5. tizenöt dekásak már a dinnyék - július elején piacra kerül az első szállítmány

vid/ká/sk/e cz

1966. június 16.

a szolnok megyei dinnyekertészetekben - a meleg járszági homokon, a tiszavidéki földeken - a szokottnál mintegy két héttel korábban virágzott el a dinnye, s a három és félezer holdas ültetvény nagyrészen már 10-15 dekásak a gyümölcsök. a szakavatott - hort és csány környékéről érkezett - dinnyekertészek nagy szakértelemmel művelik a gondjaikra bízott ültetvényeket. az eddigi megállapítások szerint az ananász sárgadinnyéből, valamint a piros és sárgabélű görögdinnyéből jó közepes termés várható. az első cukordinnye-szállítmány már július elején piacra kerül, majd ezt követően egy-két hét múlva a görögdinnye is megjelenik a hazai és a külföldi piacokon. /mti/

- 2 -

Wc

bb. 3. pénteken gyulán sorsolják a Lottót

i kf/kf/e szf cz

1966. június 16.

a Lottó 24. játékheti nyerőszámait június 17-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel gyulán sorsolja a sportfogadási és Lottó igazgatóság. /mti/

bb. 4. a művelődésügyi miniszter utasítása az 1966-67-es tanév rendjéről

i vt/tné/e sr cz

1966. június 16.

elkészült a művelődésügyi miniszter utasítása az 1966-67-es oktatási év rendjéről. eszerint a tanév az iskolákban nappali tagozaton szeptember 1-én kezdődik, s annak első részéig december 22-ig tart, akkor zárják le a pedagógusok az osztályzatokat. ez a nap egyben a téli szünet kezdete, tehát a szünet előtti utolsó tanítási nap december 21. /a dolgozók iskoláiban is/, a szünet utáni első pedig 1967. január 9-e. a magatartásból, szorgalomból és az egyes tantárgyakból megállapított osztályzatokat ugyancsak január 9-én közlik a szülőkkel, az ellenőrző könyv útján.

március 28-tól április 4-ig tavaszi szünet lesz. az ezt megelőző utolsó tanítási nap március 25, a szünet utáni első április 5.

az 1966-67-es tanévnyitó értekezlet augusztus 29 és 31-e között tartják az iskolákban, a félévi nevelőtestületi megbeszélést pedig a téli szünetben, az igazgató által kitűzött időpontban. a tanévzáró értekezlet idejét ugyancsak az igazgató határozza meg. erre az általános iskolákban június 20-25, a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban június 20 és július 2-a között kerül sor. a tanévzáró ünnepségek június 12-17 között lesznek. az első osztályosok beiratásának időpontja június 19 és 20.

a miniszteri utasítás részletesen megszabja az érettségi, illetve képesítő írásbeli vizsgák lebonyolításának idejét is, a művelődésügyi tárca irányítása alatt működő középiskolákban.

az 1966-67-es tanévre az óvodai felvételek augusztus 27-től szeptember 3-ig történnek. a kötelező foglalkozások az óvodákban október 3-án kezdődnek és az iskolai tanévzárással egyidőben fejeződnek be. /mti/

- 3 -

Kc

bb 6. földalatti csatornával táplálják a balatonfüredi óriás tölgyfát

vid ká/sk szb ká

1966. június 16.

balatonfüreden a meleg-hegy déli feljén természeti ritkaságnak számít az a 400 éves óriás tölgy, amely élő lombosított képez a tölgyfacsárda udvarán. a festői környezet, ahonnan a balaton és a tihanyi-félsziget megkapó panorámáját látni, a balaton egyik idegenforgalmi központjává vált.

a híres csárda patinája megkopna az öreg tölgy nélkül, s ezért a vendéglátóipar vezetői mindent elkövetnek, hogy megakadályozzák a fa lombosítottjának fokozatos pusztulását. szakértők vizsgálták meg a fát, s megállapították, hogy a mintegy 30 méter átmérőjű lombkorona naponta 300-400 liter vizet is képes elpárologtatni és az utóbbi időben romlott a talaj vízhiánytartása. a szomszédságban szinylődő fához ezért földalatti csővezeték építenek és ennek segítségével biztosítják vizigényét. /mti/

--

bb 7. gyűjtik az anyarozsot

vid ká/gk szb -cz

1966. június 16.

a kiskunság rozsföldjein megkezdtek az anyarozs gyűjtését, a több mint ezer hold fertőzött területen a szokottnál korábban „nőttek ki”, a fekete szemek. a duna-tisza közeli mezőgazdasági kísérleti intézetben hat holdon háromféle oltóanyaggal, a buza-rozs keresztezésével előállított triticalet fertőzték, s az ujonnan nemesített gabona kitűnően reagált erre: óriás „varjukörmök”, képződtek az arasznyi kalászon.

a kiskunsági rozsföldekről az idén 2,5 vagon anyarozsot szállítanak a gyógyszeriparnak. /mti/

--

-4-

bb 8. a gyermekélelmezési vállalat dolgozó vakációja - három új konyhát építenek, nyolcvankettőt megszüntetnek szeptemberre
1 kf/kf/vg/gy/bs

1966. június 16.

az iskolaév befejeztével a gyermekélelmezési vállalat vakációja is megkezdődött. a szünet alatt azonban nem jelent teljes üzemszünetet.

a fővárosi iskolák napközi otthonainak egyrésze táborba, a szabadság-hegyre, a margitszigetre, a hárshegyre, a hűvösvölgybe, másrészt költözik, s így a szünet alatt is több mint 20 000 iskolásna főznek. ezenkívül a kis-stadionban, a margitszigeten és a népszíngeten működő sport-napközök mintegy 500 lakójáról és a szilveszter szabályozásáról dolgozó 500 kisz-es étkeztetéséről is gondoskodnak.

a vállalat 82 konyhájából és 25 büféjéből 34 működik a szünet alatt. a többi konyhát megszüntetik, felújítják, felújítják és bővítik a gépi berendezéseket. a gyermekélelmezési hálózat is bővül az idén. az üllői uti lakótelepen 400 fős, a lakatos utcai telepen pedig 1 000 fős konyha lép be szeptemberre. a xiii. kerületi reitter ferenc utcában - ha az építők is úgy akarják - augusztus 20-ra elkészül a modern 2 500 személyes konyha is. a 3 900 fős konyhai kapacitásbővítés nem jelenti azt, hogy ugyanannyi új gyereket lehet étkeztetni. a létszám növelésnek most már határt szab az éttermek befogadóképessége. időszerű lenne, ha a kerületi tanácsok segítenének a vállalatnak a nagyon hiányzó, egyébként régóta ígért, gyermek-éttermek létrehozásában. a bővítésekkel elsősorban a meglévő konyhák zsúfoltságát csökkentik. lehetőség lesz azonban arra, hogy szeptembertől az eddigi 83 500 helyett 85 000 gyermeket étkeztessen a vállalat. /mti/

--

bb 9. huszonnégyórán belül javítják a rossz hűtőszekrényeket
1 sl/sk/vg/gy/bs

1966. június 16.

a hűtőgépgyár budapesti szervize az elmúlt évek torlódásain okulva az idén szakemberrel és tartalék-alkatrésszel jól felkészült a nyári csúcsgazdálkodásra. hívásra másnap a helyszínre mennek, s nemcsak a kisebb hibákat javítják ki, hanem például a rossz agregátort is azonnal kicserélik. bár majdnem 200 000 lehel-hűtőszekrény van már forgalomban, minden szerviz-munkát 24 órában belül el tudnak végezni.

a hibákat be lehet jelenteni személyesen és telefonon is. /mti/

--

8.30/-n

-5-

MA

egységes

bb. 10. kgst összefogás a vasuti személykocsik forgóvázának ki-
fejlesztésére - halle-ban vizsgálják a magyar ország-
kocsi
vid szf/gy/bs

1966. június 16.

a győri magyar vagon és gépgyárban tavaly 50 i. osztályu,
az idén május végéig 100 ii. osztályu, nemzetközi forgalomra al-
kalmas, ugynevezett ország vasuti személykocsit készítettek a
máv-nak. utóbbiakból egyet a napokban halleba küldtek, hogy részt-
vegyenek vele a kgst-hez tartozó országok közötti forgóváz
tipizálási vizsgálaton. június 27-én kezdődnek és a terv szerint
két éven át tartanak halleban az összehasonlító mérések, vizsgál-
latok, melyeken résztvesznek az ndk-n kívül magyarország, lengyel-
ország és csehszlovákia vagongyárai.

a magyar vagon és gépgyár részvételét az a körülmény tette
lehetővé, hogy több évig tartó munkával sikerült az ország ko-
csikhoz olyan forgóvázat kifejleszteni, mely 140-160 kilométeres
sebességnél is biztosítja a kocsi sima futását, a kényelmes uta-
zást.

a hallei összehasonlító mérések egyszerű lengetési pró-
bával kezdődnek, majd futópróbára viszik, sőt üzemszerű forgalom-
ba is állítják a kocsikat, a tartós igénybevétel után állapítják
meg a bekövetkezett kopások mértékét.

a nemzetközi vizsgálat célja, hogy a kgst országok kol-
lektív összefogással fejlesszék ki azt a forgóvázat, mely a le-
hető legjobban megfelel a mai gyors, kényelmes utazási követel-
ményeknek. a világviszonylatban is jelentős kezdeményezést két
éven át készítettek elő. ez alatt az idő alatt a résztvevő or-
szágok szakértői a kgst illetékes albizottságában részletesen ki-
dolgozták a vizsgálatok és értékelések módszereit, melyeket most
alkalmaznak./mti/

bb. 11. befejezték a kéttörzsű balatoni vitorlás próbáit
vid lk/szf/gy/bs

1966. június 16.

befejeződtek a magyar hajó- és darugyár balatonfüredi
üzemegységének sporthajó üzemében gyártott első kéttörzsű ba-
latoni vitorlášhajó, a kattamarán nyíltvízi próbái. a járművet
stabilnak és megfelelő gyorsnak találták. ez a típus, amely
külföldön egyre jobban terjed, viharos erejű szélben is jól
ül a hullámokat. a mintahajóval végzett kísérletek után a szak-
emberek felméri a gyártás lehetőségeit./mti/

8.44/-n

-6-

Handwritten signature

bb. 12. törtelen mutatják be a „kracska pruka”, -t
i s/tr/fm/gy/cz

1966. június 16.

az állami déryné színház művészei június 25-én mutatják
be törtelen a magyar származásu, new yorkban élő victor clement:
„kracska pruka”, című bűnügyi vígjátékát. a darabot amerikában
és Európában igen nagy sikerrel játsszák. victor clement művei
közül a „kracska pruka”, az első, amelyet magyar színpadon be-
mutatnak. a vígjátékot király dezső fordította. az előadást
csongrádi mária rendezi, a főbb szerepeket kamilly judit,
haraszin tibor és váradi vali alakítja. a vígjátékot az új sze-
zonban is műsorán tartja majd az állami déryné színház./mti/

bb. 13. a rendes árucserén kívül 37 500 villanymotort szállítunk
csehszlovákiának
i sl/sk/vg/gy/bs

1966. június 16.

a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki tudományos
együttműködési bizottság legutóbbi ülésén elhatározták, hogy a
két ország gépipara a jövőben a rendes kereskedelmi forgalom
kívül is kicseréli termékeit. ezt a termékcsere közvetlenül
az ipar bonyolítja le, mindig azt a cikket szállítja, amelyre
a másik országnak éppen szüksége van. az idén az egyesült villa-
mosgépgyár 37 500 villamosmotort szállít csehszlovákiának szer-
szémgépekhez és háztartási gépekhez - egyéb gépek ellenében. a
motorok mintegy 40 vagonra töltenek meg, az első hat vagon már el-
hagyta magyarországot. tekintve, hogy előreláthatólag a következő
években is hasonlóan nagymennyiségű motort szállítunk majd a meg-
állapodás alapján, a gyár az alkatrészgyártástól a csomagolás-
ig sok új intézkedést tesz a nagyszabású munka megszervezésére.
említésre méltó, hogy a motorokat első ízben láda helyett hullám-
papír dobozba csomagolják, amely nemcsak olcsóbb, hanem nagyobb
védelmet is nyújt a rázkódások, ütődések ellen./mti/

bb. 14. jó termést ígér a milotai dió - tovább szaporítják a nagy-
hirű fajtaikat
vid ká/gk/gy/cz

1966. június 16.

kisपालádtól záhonyig, mintegy száz kilométer hosszan
a tiszai árterületeken teremnek a világhírű milotai diófák.
/folyt. köv./

8.45/-n

-7-

Handwritten signature

bb. 14. /jótermést ígér.... folyt./ gy

az idén először nagyüzemi növényvédelemben részesítették az értékes fákat, s a határszemle bizottságok jelentése szerint az utóbbi tíz esztendő legnagyobb termésére lehet számítani. a felsőtisza árterében néhány 30-35 méter magas fa három, három és fél-mázsa termést ad. csaknem ötven vagon diót szállítanak el az idén a híres termőtájról.

az itteni diófajták elszaporításáról is nagyüzemileg gondoskodnak: a fehérgyarmati járásban több mint ezer holdat ültettek be diócsemetékkel. a nyirkátai rákóczi termelőszövetkezet egymaga ötszáz hold homokon telepített milotai diót./mti/

bb. 15. új aknák a halimbai bauxit-területen
vid lk/szf/gy/bs

1966. június 16.

a bakonyi bauxitbánya vállalat halimbai területén új bányafeltárásán dolgoznak. a bányához két, függőleges kiképzési akna tartozik majd. a kisebb, ugynevezett segédakna építói már elérték a kijelölt mélységet. megkezdték a jóval nagyobb központi akna építését is. ez 360 méteres mélységbe vezet és rajta keresztül juttatják majd felszínre az érc legnagyobb részét.

az új aknához tartozó üzem a halimba 3. elnevezést kapja. közép-európa egyik legnagyobb bauxitbányája lesz./mti/

bb. 16. celldömölkön épül vas megye új üzeme
vid lk/szf/gy/bs

1966. június 16.

celldömölkön épül vas megye új üzeme, a kereskedelmi asztalos és lakatosipari vállalat gyáregysége, amely 350 dolgozót foglalkoztat majd. a vas megyei állami építőipari vállalat befejezte a nagy szerelőcsarnokok és irodaház építését. most utakat és belső aszfaltozott udvart építenek. a gyártelepet, amely tovább javítja a csaknem tízezer lakosu járási székhelyen a foglalkoztatási lehetőségeket, a jelek szerint határidőre átadják rendeltetésének.

az üzemben, ahol a kereskedelemnek szükséges berendezések készülnek, az év második felében megkezdődik a próbagyártás./mti/

8.50/-n

-8-

bb. 17. rekord cukorborsó termés nagyatádon
vid ká/tr/gy/cz

1966. június 16.

a somogy megyei nagyatádi buzakalász termelőszövetkezet határában száz holdon vetettek az idei tavaszon cukorborsót, s az egész termésre szerződést kötöttek a nagyatádi konzervgyárral. a rendkívül kedvező időjárásban szépen fejlődött a növény, s várakozáson felüli termést ad. az eddig learatott területről holdanként 25 mázsa cukorborsót szállítottak a konzervgyárba feldolgozásra. ilyen nagy termésre még nem volt példa. más cukorborsótermelőgazdaságban is kimagasló termést takarítanak be, úgy-hogy valósággal özönlik a borsó a gyárba. a tervezettnél előreláthatóan 30 százalékkal több cukorborsó konzervet készítenek./mti/

bb. 18. új típusú villamoskályhák
vid lk/szf/gy/bs

1966. június 16.

a pápai elekthermax-gyárban megkezdték a korszerű, új típusú, ugynevezett boráds villamoskályhák sorozatgyártását. még ebben a hónapban 2 200-at adnak át a belkereskedelemnek. a kétféle méretben és eltérő teljesítménnyel gyártott készülékek fűtőszervezete műszaki megoldás tekintetében felveszi a versenyt a hasonló célra gyártott külföldi típusokkal./mti/

bb. 19. ötezren jelentkeztek, de csak 2 500-an szerződtek eddig
mezőgazdasági tanulóknak
1 ie/ká/gy/cz

1966. június 16.

több mint ötezren jelentkeztek eddig az általános iskolát most végző fiatalok közül mezőgazdasági szakmunkástanulónak. a tervezett létszámnak így már csaknem 85 százaléka megvan, ami kedvező nemcsak a tavalyi hasonló időszak 73 százalékos jelentkezési arányához képest, hanem azért is, mert a tapasztalatok szerint sok fiatal csak a középiskolai és az ipari tanuló felvételek lezárása után jelentkezik mezőgazdasági tanulóknak.

/folyt.köv./

8.5/6/-n

-9-

bb. 19. /ötezren jelentkeztek.... 1. folyt./ gy

sokkal kedvezőtlenebb azonban a helyzet a tényleges tanuló-felvételek terén: eddig mindössze 2 560 fiatal, azaz a jelentkezőknek csak 43 százaléka kötött szerződést valamilyen mezőgazdasági üzemmel, pedig a termelőszövetkezeteknek nagy szükségük van fiatal, képzett munkaerőre. a probléma elsősorban abból adódik, hogy a fiatalok nehezen találják meg azt a lakóhelyükhöz közeli gazdaságot, ahol az általuk választott szakmában van szükség szakmunkásra. az általános iskoláknak, a járási tanácsoknak és a falusi társadalmi szervezeteknek több segítséget kellene nyújtaniuk ahhoz, hogy a mezőgazdasági tanulóknak jelentkező fiatalok és a tanulókat szerződtetni kívánó termelőszövetkezetek „találkozzanak”, egymással.

bizonyos probléma adódik abból is, hogy a fiatalok érdeklődése igen aránytalanul oszlik meg a 13 mezőgazdasági szakma között. a növénytermesztő gépész és a disznóvényszeresztő szakma már is igen nagymértékű - 13, illetve 63 százalékos - a jelentkezés, viszont az állattenyésztő - főleg a sertés- és a juh-tenyésztő - szakmákat sokkal kevesebben választották, mint a mennyi szakmunkásra ezekben az ágazatokban szükség lenne./mti/

bb. 20. huszezer csehszlovák munkás szervezeten vesz részt balatoni táborozáson
vid tné/gy/bs

1966. június 16.

veszprém és somogy megye idegenforgalmi hivatala kora tavasszal elküldte képviselőit csehszlovákiába. a magyar idegenforgalmi szakemberek a csehszlovák bányák és más ipari nagyüzemek szakszervezeti bizottságaival szerződést kötöttek dolgozóik balatoni sátrótáborozására.

a déli parton kétezer helyet béreltek ki dolgozóknak a csehszlovák üzemek. az ottani kempingekben részükre nagyrészt már felállított sátrak egész nyáron helyükön maradnak. hat turnusban körülbelül 12 000 munkás táborozik majd ezekben a sátrakban. az alsó-bélatelepi kemping felét csehszlovák táborozóknak tartják fenn. a bélatelepi 120 személyes turistaszállót szintén csehszlovák vendégek bérelték ki egész nyárra.

/folyt. köv./

le

9.02/-n

-10-

bb. 20./huszezer csehszlovák.... 1. folyt./ gy

az északi parton a többi között az alsóörsi, a badacsonyi és a keszthelyi táborba érkeznek nagyobb számban csehszlovák turisták. az előzetes megállapodások szerint az idén körülbelül 20 000 csehszlovák munkás vesz részt a szervezett balatoni táborozáson.

ennek természetesen sokkal nagyobb lesz a csehszlovák vendégek száma. becslés szerint összesen körülbelül 120 000 csehszlovák vendégre számítanak a magyar tenger parján. növekvő vendégsereget várnak Lengyelországból az ndk-ból is. számos kempinget, turistaszállót és mikromotelt a német és a lengyel turisták ugyanúgy előre kibéreltek./mti/

bb. 21. disznótoros ballagás - „családi szakmunkásavatás”,

vid tné/fm/gy/cz

1966. június 16.

heves megye falvaiban évről-évre jobban divatba jön ballagások alkalmával a családi ünnepek rendezése. az eseménynek tehát csak egyik része zajlik le az iskolában, otthon a faluban sajátos ünnepléssel teszi emlékeztetéssé a napot a család az ifju számára. a szakmunkások és az érettségiző diákok „ballagása”, egyaránt eseményszámba megy, amelyet a család a rokonsággal együtt ünnepel. ilyen alkalommal hizott disznót ölnek, hizott kacsát és libát tálalnak az asztalra, amelyhez nagyszámu vendége is hivatalos. a bükkaljai falvakban különösen divatosá vált a „családi szakmunkásavatás”, az ifju megszerzi szakmunkás bizonyítványát, odahaza pedig lakodalomszámba menő ünnepséget rendeznek a szülők. nem ritka hely ahová 80-90 személy is hivatalos. a vendégek sem jönnek üres kézzel: értékes ajándékokkal kedveskednek a „ballagónak”,./mti/

bb. 23. kiadvány a zagyvarékesi népszokásokról
vid gk/fm/gy/cz

1966. június 16.

a magyar tudományos akadémia néprajzkutató csoportja, a néprajzi muzeum és a szolnoki damjanich jános muzeum gondozásában csaknem 300 oldalas kiadvány jelent meg a zagyvarékesi népszokásokról. a néprajzi közlemények sorozatában megjelent művet cs. pócs éva fiatal néprajztudós készítette./mti/

9.10/-n

-11-

le

bb. 22. kőkori szerszámok nyiregyháza-sóstóhegyen
vid sk/fm/gy/cz

1966. június 16.

kőkori munkaeszközöket adományoztak a nyiregyházi muzeumnak csorba jános és csorba lászló nyiregyháza-sóstóhegyi lakosok. a régészeti szempontból értékes, körülbelül ötezer éves leletek mélyszántás közben kerültek felszínre. a gyűjteményben malomkövek, agyagedény-töredékek, élesre és simára csiszolt, különböző nagyságu kőbalták, kalapácsok, vésők és egyéb használati tárgyak láthatók. a lelőhelyen ősszel a termés betakarítása után ásatásokat végeznek./mti/

..

bb. 24. az agrárszocialista mozgalom 75. évfordulójára emlékeznek
battonyán
vid tné/fm/gy/cz

1966. június 16.

a három nemzetiség lakta battonya termelőszövetkezeti községben nagyszabásu emlékünnepekre készülnek. hetvenöt évvel ezelőtt történelmi jelentőségű megmozdulások, halálos áldozatokat követelő véres összetűzések színhelye volt battonya. magyar, román és délszláv parasztok fogtak össze a magasabb bérekért, a robot elengedéséért. ezer ember tüntetett 1891 június 22-én a mezőgazdasági bérek felemeléséért. a jubileum alkalmából június 18-án emlékkiállítás nyílik battonyán, emléktáblát lepleznek le azon az épületen, amelyben a viták lezajlottak./mti/

..

bb. 25. öt szocialista várossal tart szoros kapcsolatot kazincbarcika
vid lk/szf/gy/bs

1966. június 16.

a borsodi iparvidék első szocialista városa, kazincbarcika, városi tanácsa dunaujváros, ajka, oroslány, komló és várpalota igazgatási szerveivel tart rendszeres érintkezést. állandóan tájékoztatják egymást a városépítéssel kapcsolatos kérdésekről, a város szépítésében elért eredményekről, a lakosság igényeinek kielégítésére végzett munkáról. az eddigi kapcsolatok igen gyümölcsözőek. így például kazincbarcikán várpalotai ötlet alapján jelölték ki és építik ki a családi-házasság villanegyedeket. a kazincbarcikaiak többek között az olvasómozgalom kiszélesítésére, a környék megkedveltetésére, valamint városi krónika írására adtak hasznos ötleteket a testvérvárosoknak.

a kazincbarcikai tanács most borsod legfiatalabb városával, tiszaszederkényvel is kiépíti kapcsolatait./mti/

..

9.16/-n

-12-

pa

bb. 26. új filmszínház építését tervezik békéscsabán
vid tm/fm/gy/cz

1966. június 16.

az ötvenezer lakosu békéscsabán jelenleg három filmszínház működik. kettőt már átalakítottak ugyan szélesvásznú filmek vetítésére, de a régi épületeket valóban korszerűvé nem varázsolhatják. ezért a távlati tervek szerint modern filmszínház épül az alföldi városban. az új békéscsabai filmszínház építésére és berendezésére 9 millió forintot irányoznak elő. a helykielölés hamarosan megtörténik, majd hozzálátnak a tervezéshez./mti/

..

bb. 27. fonott cipők, hulla kbőrből
vid tné/szf/gy/bs

1966. június 16.

a martfői tiszai cipőgyár dolgozóinak kongresszusi versenyt vállaltában az önköltség csökkentésére is dolgoztak ki irányelveket. az üzemben évente nagymennyiségű hulladékbőr keletkezik, ezt eddig csak részben hasznosították. a hulladékbőrt most divatos fonott felsőrészű cipők előállítására használják fel. mivel azonban a kézzel fonott felsőrész előállítása meglehetősen drága és körülbelül 50 százalékkal drágítja a cipőt, simon lajos a forgácsoló műhely vezetője gépesített szövés technikát dolgozott ki. az erdélyi háziipari szövészek mechanizmusa alapján készítette el a bőr-szövőgép mintapéldányát. az ötletes szerkezet négyszer olyan termelékeny, mint a kézimunka. a gépen próbagyártást végeztek. az első cipők a bel- és a külkereskedelem tetszését egyaránt megnyerték. a gyár eddig kilenc bőrszövőszéket készített el.

a fonott cipő felsőrész előállítása előreláthatólag nagymértékben csökkenti majd a gyár termékeinek önköltségét./mti/

..

bb. 28. gépesített burgonyatermesztés - kapálás nélküli kukorica
a vetésforgóban
i cs/tné/ká/gy/cz

1966. június 16.

az idei tavaszon hazánkban első ízben alkalmazták üzemi méretekben a dr. virág árpád neves növényegészségügyi kutató készítette burgonya g. és a k-64 elnevezésű gyomirtó szereket. ezzel a két szerrel - a szakemberek közlése szerint - hamarosan kiiktathatjuk a „kapások”, kategóriájából a burgonyát és a kukoricát.
/folyt. köv./

9.22/-n

-13-

pk

10²⁵ W

bb. 28. /gépesített burgonyatermesztés... 1. folyt./ gy

a burgonya nagyüzemi termesztését eddig szinte lehetetlen-
né tette, hogy a rendszerint jó termőerőben levő burgonyaföldeket
- különösen csapadékos évjáratban - gyakran olyan sűrűn verte fel
a gaz, hogy a gépi művelést - kapálását, töltögetést - csak nagy
ráfordítással, megkésve tudták elvégezni, ősszel pedig valóságos
gyomtenterből kellett a burgonyát kivágni, a gépi burgonyaszedés
főleg ezért nem válhatott általánossá. az új vegyszerkombináció
megvédi a burgonyát a gyomoktól és ugyanakkor lehetővé teszi a
teljes gépesítést.

az országnak csaknem valamennyi vidékén az állami gazda-
ságok és termelőszövetkezetek kereken 30 000 holdon alkalmazták
idén a burgonya g. kombinációt. tavasszal a burgonya kelése e-
lőtt 5-6 nappal végigpermetezték a táblákat az új szerrel,
majd az utóbbi napokban ellenőrző szemléken mérték fel a hatást.
a szakemberek megállapítása szerint a burgonya g. üzemi mérete-
ken is bevált. különösen ott értek el vele teljes gyomirtó-ha-
tást, ahol a kipermetezést követő napokban a mezők bő csapadé-
kot kaptak. viszont ahol hetekig tartó szárazság követte a per-
metezést, a hatóanyag nem jutott el kellő mélységbe a termőta-
lajba, s így gyomtalanítás kevésbé sikerült. a somogyi nagy
burgonyatermő vidékeken - ahol rendszeresen kaptak jó esőket -
számos gazdaság az ültetéssel egyidőben töltögette is a leendő
burgonyasorokat és így szedésig csupán növényvédelmi munkák ma-
radtak. ezeken a területeken - éppen a teljes gyommentesség
révén - munkába állíthatják majd a burgonyaszedő gépeket is.

a k-64 nevű szelektív gyomirtószert tavaly nagyparcel-
lás kísérletekben, az idén pedig már körülbelül 12 000 holdnyi
üzemi területen használták. az ellenőrző szemlék igazolták a vá-
rakoást. óriási előnye a hungazinnal szemben, hogy hatása csu-
pán a kukorica tenyészidejére terjed ki. vagyis kukoricát így
nem kell monokulturás rendszerben természetien, hanem megmaradhat
a vetésforgóban. utána akár őszi gabonát is vethenek károsodá-
si veszély nélkül./mti/

9.44/-n

-14-

bb. 29. a pártkongresszus tiszteletére: két és félmillió forint
értékű terven felüli hozamot vállalt a kongresszusi zászlót
őrző bolyi állami gazdaság
vid ká/tr/gy/cz

1966. június 16.

az országos hírű bolyi állami gazdaság székházában - a
minisztertanács és a szot vándorzászlaját mellett - őrzik azt a
vándorzászlót, amelyet az mszmp viii. kongresszusára alapítottak
és amelyet ez a 27 000 holdas mezőgazdasági nagyüzem nyert el.
bolyban van különben a baranya megyei pártbizottság vándorzás-
zlaja is, amelyet a vii. kongresszus tiszteletére indított munka-
versenyben elért kiváló eredményekért ítéltek oda a gazdaságnak.
érthető tehát, hogy a bolyi dolgozók a most folyó kongresszusi
verseny során olyan eredményeket akarnak elérni, amelyek jogossá
teszik őket a párt vándorzászlajának további őrzésére.

az mszmp ix. kongresszusának tiszteletére brigádgyűlése-
ken vállalták a gazdaság dolgozói: két és félmillió forint értékű
terven felüli hozamot érnek el. a növénytermelők a termésátlagok
másfél százalékos, az állattenyésztők pedig a hozamok egyszáza-
lékos túlteljesítését ajánlották fel. látszólag szerény számok
ezek, de például az 5 100 holdon termelt és a holdanként 17 má-
zsás termésre tervezett búzánál ez a másfélszázalék 13 vagon ke-
nyérnekvalót jelent. a hibrid - illetve szokványkukorica eseté-
ben pedig több mint husz vagon terménytöbbletet eredményez a
vállalás teljesítése. a gazdaság sátorhelyi tehenészei elhatározták,
hogy a tervezett tejmennyiség megteremlése mellett az elő-
írányzott takarmányköltség négy százalékát megtakarítják. a gaz-
daság mohácsi tojóüzemének dolgozói felajánlották, hogy azonos
költségvszint mellett félmillió tojást adnak terven felül.

a most folyó második negyedévi termelési tanácskozásokon
a brigádok vezetői, képviselői már arról számolnak be, hogy a
pártkongresszus tiszteletére tett vállalásaik arányos részét si-
kerrel teljesítették. az állami gazdaság vezetősége háromnegyed-
millió forintot tűzött ki a verseny során kiemelkedő eredményt
elért dolgozók jutalmazására./mti/

9,50/m

- 15 -

bb. 30. mi okozta a rézgálic hiányt? - intézkedések a hiány enyhítésére, illetve megszüntetésére
i kz/gk/ká/gy/cz

1966. június 16.

az időjárás az idén ismét kedvező feltételeket teremtett a peronoszpóra és fuzikládium fejlődéséhez. a szőlőtermelő vidékeken ezekben a napokban már általában negyedszer-ötödször permetezik a szőlőket, s ezek a gyakori védekezések ismét szokatlanul sok rézgálicot, illetve rézgálicot helyettesítő vegyszert - ortocidot, zinebet és rézoxidkloridot - emésztenek fel. az említett vegyszerekből sokhelyütt máris hiány tapasztalható, s ez főképpen az intenzív szőlő- és gyümölcsstermelő vidékeken sok gondot okoz a lakosságnak. problémával kapcsolatban az agrótröszt illetékes vezetői mindenekelőtt arra mutattak rá, hogy a hiány elsősorban a kiskereskedelmi forgalmat érinti - az állami és szövetkezeti gazdaságok időben és hiánytalanul, igénylésüknek megfelelő mennyiségben kapták meg ezeket a védekező anyagokat is. esetleges kisebb hiányaik szükségletük helytelen felméréséből adódhatnak. a kiskereskedelmi forgalmat, tehát döntően a háztáji, házikerti szőlő- és gyümölcsstermelőket, érintő hiánnyal kapcsolatban a tájékoztatók hangsúlyozták, hogy a rézgálic, illetve a korszerű rézgálicot helyettesítő szerek forgalma az 1965 előtti években általában azonos szinten alakult. a kereskedelem zökkenő nélkül tudta kielégíteni az igényeket, s még bizonyos készletekkel is rendelkezett. tavaly a közismerten nagymérvű peronoszpóra és fuzikládium fertőzés következtében hirtelen és ugrásszerűen megnőtt a rézgálic és a rézgálicot helyettesítő szerek forgalma. a készletek hamarosan kifogytak, a helyenkénti és átmeneti hiányt azonban újabb gyors, nagy tételű importtal egyenlítették ki. ez a viszonylagos hiány azonban már elegendő volt ahhoz, hogy elindítsa azt a felvásárlási hullámot, amely azt eredményezte, hogy ez év május végéig kereken kétszer annyi rézgálicot és rézgálicot helyettesítő vegyszert adtak el, illetve vásároltak meg, mint az elmúlt év azonos időszakában. egyes termelők több mázsás, több évre szóló készleteket halmoztak fel. a nagyarányú felvásárlással előidézett hiányt a kereskedelem bizonyos import nehézségek miatt nem tudta időben és megfelelően pótolni, ugyanakkor az átlagosnál ismét nagyobb mérvű peronoszpóra és fuzikládium fertőzés miatt a kereslet megint nagyobb a megszokottnál. a hiány enyhítésére, illetve megszüntetésére természetesen megtörténtek a megfelelő intézkedések. július végéig újabb nagy ételben érkeznek külföldről korszerű rézgálicot helyettesítő szerek. ezekből az említett időpontig mintegy 10 000 tonna rézgálic hatóanyagának megfelelő mennyiséggel több kerül forgalomba, mint az ugyancsak nagyforgalmu múlt év első felében. előreláthatóan hamarosan nagyobb szovjet rézgálic szállítmányok is érkeznek, s így a helyettesítő szereket használó termelők - a hazai gyakorlatnak megfelelően -, az utolsó permetezést ismét rézgáliccal végeztetik majd el./mti/

..

-16-

bb. 31. halálos közlekedési balesetek

t fe/lk/gy/cz

1966. június 16.

heves község vasutállomásán egy mozgó személyvonatról ugrott le és a vagon kerekai alá került szilágyi károly 32 éves hevesi lakos, aki a sérüléseibe a helyszínen belehalt.

határtelek község határában géczy gyula 24 éves villanyszerelő, budapesti lakos motorkerékpárjával nem tartotta be a közbiztonsági távolságot és nekiütközött egy szabályosan kivilágított tavanykoszinak. géczy gyula a baleset következtében olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt./mti/

bb. 32. pályázat debrecen központi mentőállomásának megtervezésére

k sb/tné/vq/gy/cz

1966. június 16.

az építésügyi és az egészségügyi minisztérium pályázatot hirdet debrecen 18 gépkocsi-állásos központi mentőállomásának megtervezésére. a legjobb munkák díjazására összesen 140 000 forintot irányoztak elő. az érdeklődők már átvehetik a pályázati kiírást az építészeti főosztályán /budapest v. kerület beloiannisz utca 2./, s ugyanide kell elküldeni a kész terveket legkésőbb szeptember 30-ig./mti/

bb. 33. dobi istván, az elnöki tanács elnöke

tné/gy/cz

1966. június 16.

táviratban üdvözölte asgeir asgeirsson-t, az izlandi köztársaság elnökét izland nemzeti ünnepe alkalmából./mti/

bb. 34. pamutipari nyersanyag-konferencia kaposvárott

vid lk/szf/gy/cz

1966. június 16.

a textilipari műszaki tudományos egyesület rendezésében csütörtökön háromnapos pamutipari nyersanyagkonferencia kezdődött kaposvárott, a pamutfonóipari vállalat gyárában.

/folyt. köv./

- 17 -

le

bb. 34. pamutipari nyersanyag.... 1. folyt./ gy

a tudományos tanácskozáson több külföldi szakemberen kívül részt vesznek az ország összes pamutfonódájának műszaki vezetői. a konferencia a pamutfeldolgozás jelenlegi problémáit tárgyalja meg. előadás hangzik el a pamut gazdaságosabb felhasználásának módjairól, továbbá az új nyersanyagokról, a gyártmányfejlesztés korszerű eszközeiről./mti/

bb. 36. közlekedési balesetek a fővárosban

i fe/sk/fm/gy/cz

1966. június 16.

a viii. kerületben, a baross utca és a szűz utca kereszteződésénél técsi nándorné 45 éves eladó, budapesti lakos, szabálytalan helyen ment át az uttesten és hirtelen fékezésre kényszerített egy 74-es jelzésű trolibuszt. ennek következtében a trolibusz utasai közül nemeskéri lajosné 73 éves és nagy jános 43 éves budapesti lakos megsérült, kórházba szállították.

a xx. kerületben a dózsa györgy ut és a kossuth lajos utca torkolatánál havron jános 34 éves gépkocsivezető szabálytalan előzés közben az általa vezetett tehergépkocsival összeütközött egy motorkerékpárral. a karambol következtében knaitner lászló 21 éves anyagszállító, a motorkerékpár vezetője, súlyosan megsérült.

a margit-hidon, a szigeti lejáróval szemben kiesett egy 66-os jelzésű villamosból lencsés andrás 27 éves egyetemi hallgató, akit súlyos sérüléssel szállítottak kórházba.

a vi. kerületben, a lenin körut és a rudas lászló utca kereszteződésénél vágvölgyi zoltán 54 éves dunakeszi lakos tilos jelzéssel ment át az uttesten és egy személyautó elütötte. a gyalogost súlyos sérüléssel szállították kórházba./mti/

..

18
- -

le

bb. 35. időjárásjelentés

tné/gy/

1966. június 16.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön délbén: többfelé eső

az atlanti-óceán feletti ciklon kontinensünktől távol örvénylik és hatása csak a brit szigetek időjárását befolyásolja. szárazföldünk középső területei felett viszont a bizonytalan egyensúlyi légállapottal rendelkező páradus, meleg levegőben a napközben képződött felhőzetből a déli, délutáni órákban záporok zivatarok alakultak ki. hazánkban szerdán a tiszántulon jobbára derült volt az idő, míg a délnyugati, déli megyékben erősen felhős ég mellett már a délelőtt folyamán záporok, zivatarok törtek ki. a lehullott eső mennyisége meglehetősen szeszélyes elosztást mutatott. általában a csapadéknyomtól 25 mm-ig mindenféle érték előfordult. sok helyen mértek azonban lényegesen nagyobb csapadék-mennyiségeket is. kalocsán, lengyelben 32, zalaegerszegen 36, a somogy megyei vésén 43, somogyszobon 53, berzencén 57, sőt baján 74 mm-t. a nappali hőmérséklet a dunántulon 24-28, máshol 28-30 fokig emelkedett.

csütörtökön hajnalban általában 15-18, északkeleten 10-14 fokig hűlt le a levegő. délelőtt a nyugati megyékben több helyen esett az eső, 11 órára 19-28 fokos hőmérsékletek alakultak ki. budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 24,7 fok volt, 5,5 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, változatlan.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 22 fok.

várható időjárás péntek estig: északkeleten is növekvő felhőzet, többfelé, elsősorban az ország délnyugati felében eső, néhány helyen zivatar. mérsékelt délkeleti, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-18, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 23-28 fok között.

a duna vizállása 418 centiméter./mti/

le

13,30/m

- 19 -

bb. 37. szabadkai küldöttség szegeden
vid gk/fm/gy/cz

1966. június 16.

matija szedlaknak, a szabadkai tanács elnökének vezetésével csütörtök reggel négytagú szabadkai küldöttség érkezett hazánkba. a magyar-jugoszláv határon, a röszei közúti átkelőhelyen papp gyula, a szegedi városi tanács vb elnökhelyettese és dr. csikós ferenc vb titkár fogadta a delegációt, amely a szeged és szabadka testvérvárossá nyilvánításáról szóló megállapodás aláírására érkezett hazánkba./mti/

bb. 38. miért öregszenek idő előtt a bányászok? - nagyjelentőségű telemetriás vizsgálatok a mecseki szénmedencében
vid lk/szf/gy/cz

1966. június 16.

nagyjelentőségű felajánlást tett a ix. pártkongresszus tiszteletére a nehézipari minisztérium ipargazdasági és üzemszervezési intézete, a sikondi bányász-szanatóriummal és a mecseki szénbányászati trösztrel közösen. a vállalat teljesítése mérnökök, kutatók, orvosok, közgazdászok együttműködésére épül. ezek a szakemberek rádió telemetriás ultrarövidhullámú adó-vevő készülékkel olyan vizsgálatokat, méréseket végeznek a mecseki bányákban, amelyeknek segítségével többek között arra várnak választ, mekkora és milyen jellegű megterhelést ró a bányamunka a bányászra, különös tekintettel a megváltozott technikai viszonyokra, az új üzem- és munkaszervezési igényekre. keresik továbbá, miért van az, hogy a bányászok idő előtt öregszenek, hamarabb használódnak el, mint más nehéz testi foglalkozású dolgozók, annak ellenére, hogy az állam sokat tett és tesz ma is élet- és munkakörülmények javításáért.

már korábban szűrővizsgálatokat tartottak a komlói bányászok körében. mivel azonban ezek csupán klinikai, laboratóriumi körülmények között történtek, szükségesnek látszott a vizsgálatok továbbfejlesztése a bányabeli munkahelyeken korszerű műszerekkel, tudományos módszerekkel. erre adott most lehetőséget az új telemetriás berendezés, amelyet dr. nagy dezső szanatóriumi főorvos javaslata alapján kolta péter elektromérnök, a pécsi élettani intézet munkatársa készített. a bányász testére kis mérő elektrodákat szerelnek, úgy, hogy mozgását ne akadályozzák, munkájába ne zavarják. az elektrodák impulzusait kicsi, alig két kilogrammos tranzisztoros rádiókészülék állandóan kisugározza.

/folyt. köv./
14.00/Lm

- 20 -

le

bb. 38. /miért öregszenek.... 1. folyt./ gy

a jelek a szív működés gyorsaságáról, a percnkénti lélegzetvétel számáról, mélységéről, a bőrellenállásról és a vér oxigén-telítettségéről adnak pontos információt. a jeleket hordozható kis vevőkészülék fogja fel, majd a bányatelefon vonalra csatlakoztatja, ahonnan a föld felszínére küldi őket, ahol magnetofonszalagra rögzíthetők. a hangszalagról a jelek - alkalmas készülék közbejöttével - papírzszalagra kerülnek. a szalagon megjelenő jelesorozatok pontosan mutatják, hogy az egyes munkafolyamatok milyen mértékben vették igénybe a dolgozók munkaerejét. az adatokat digitális számológép dolgozza fel. az eredmények határozott biológiai, munkalettani és üzemszervezési következtetések levonását teszik lehetővé./mti/

..

bb. 40. mentőállomást avattak szekszárdon
vid tné/szf/gy/cz

1966. június 16.

szekszárdon csütörtökön korszerű mentőállomást adtak át rendeltetésének. a három és félmillió forint költséggel épített új állomás garázsában hat mentő autó fér el. karbantartó műhelye ellátja a megybeli mentőállomások gépkocsijainak a javítását is./mti/

..

bb. 41. elkészült győr egyik legnagyobb és legkorszerűbb lakóháza
vid lk/szf/gy/cz

1966. június 16.

gyors egymásutánban tűnnek el a második világháboruban keletkezett foghíjak győr belvárosában. ilyen lebombázott épület helyén készült el a város egyik legnagyobb és legkorszerűbb lakóháza, amelynek műszaki átvétele csütörtökön megkezdődött. az 1. számú főútvonalon fekvő, esztétikailag is tetszetős, hétemeletes épület kilencvenhárom lakásos. minden lakást beépített konyhabutonnal rendeztek be. az épület földszintjén reprezentatív butorszalon nyílik majd./mti/

14.15/Lm

- 21 -

le

bb 39. operaelőadások az iseumban, antik komédia bemutatója, 4000 szereplő a történelmi karneválon - sajtótájékoztató a savaria ünnepekről

i áe/sk-lm fm

1966. június 16.

hatodszor rendezik meg a savaria ünnepeket, amelyekkel szombathely lakossága évenként megemlékezik a város csaknem 2000 éves fennállásáról. a hagyományos ünnepeksorozat idei programjáról csütörtökön dr. gonda györgy, a vas megyei tanács vb elnöke tájékoztatta az újságírókat a magyar sajtó házában.

az eseménysorozat a május utolsó napjaiban lezajlott nemzetközi táncversennyel és a 4. magyar táncbajnoksággal már meg is kezdődött, és augusztus 28-ig több érdekes kulturális rendezvény, sportesemény várja a városba érkező hazai és külföldi turistákat. a műsoros rendezvények egyik központja az idén is az iseum lesz, ahol két operaelőadást tartanak a főváros élvonalbeli művészei: a „varázsfuvola”, augusztus 13-i és 14-i előadásán ernster dezső, a new york-i metropolitán tagja alakítja a főszerepet, augusztus 19-én és 21-én pedig bemutatják - magyarországon először - gluck: „iphigenia a tauruszok földjén”, című operáját. július 24-től szeptember 4-ig lesz látható a savaria muzeumban a zsenyei művésztelep 15 éves fennállása alkalmából megnyíló reprezentatív emlékkiállítás, amelyen az ország legkiválóbb festő- és szobrászművészeinek alkotásait láthatja a közönség. mint minden évben, az idén is a színpompás történelmi karnevál zárja a program-sorozatot augusztus 28-án. a látványos felvonulást előző este érdekes, új színpadi bemutató előzi meg: plautus „szamárvásár”, című zenés komédiája - devecseri gábor feldolgozásában - felidézti az antik világ hangulatát, amely másnap megelevenedik a város főutvonalain. mintegy 4000 jelmezes felvonuló díszes történelmi kosztümökbe öltözve szemlélteti a város történetének fő korszakait. az élőkép-sorozat septimus severus-nak az időszámítás utáni 193-ban savariában történt császárrá választásával kezdődik, majd a pannoniai szláv lakosság letelepedésével, az új hazát fogláló ősmagyarok megjelenítésével folytatódva, egészen napjainkig ábrázolja a szombathelyi lakosság életének jellegzetes képeit.

közben - több héten át - változatos sportesemények, nemzetközi sporttalálkozók is lezajlanak. ezek között a legkiemelkedőbb esemény a július 4-23 között sorra kerülő nemzetközi sakk-emlékverseny, július 9-13 között az asztalitenisz ifjúsági európa-bajnokság, majd július 21-23-án a röplabda ifjúsági európa-bajnokság selejtező mérkőzései, augusztus utolsó napjaiban pedig olasz-magyar női tornaverseny, nemzetközi lovasbemutatók és versenyek, graz- és szombathely csapatainak labdarúgómérkőzése szórakoztatja a sportkedvelő közönséget. /folyt.köv./

15.15/1

-22-

me

bb 39. / operaelőadások....1.folyt./-lm

a savaria napok eseményei alkalmából az idén is sok hazai és külföldi turista fogadására készültek fel. a jelentkezők igényeinek minél jobb kielégítéséről a megyei idegenforgalmi hivatal gondoskodik.

tájékoztatták az újságírókat kőszeg nyári kulturális programjáról is. augusztusban az országos filharmónia orgona-hangversenyt rendez a plébániatemplomban, több száz külföldi résztvevőt várnak az augusztus 7-i nemzetközi ifjúsági találkozóra, augusztus 19-én megyei kisfilm-fesztivál és több érdekes sportesemény várja itt is a vendégeket. /mt1/

--

bb 43. veszprém megyében is megkezdődött az aratás

vid ká/sk szb ká

1966. június 16.

veszprém megyében a hagyományokkal ellentétben elsőnek nem a keszthelyi járásban, hanem tapolca környékén kezdtek meg a kalászosok betakarítását. a tapolcai batsányi jános tsz 32 holdas őszi árpa táblájában kombájnnal aratják az őszi árpát. a megyében egyébként 315 kombájn és 125 rendrearató áll készenlétben, de szükség lesz a kaszásokra is, mert a medárd táján érkezett zivatarok több helyen megdöntötték a gabonát. /mt1/

--

bb 44. óránként 15 millió liter vizet kapnak a szomjas növények a körös vidékén

vid ká/tr szb ká

1966. június 16.

a napok óta tartó kánikulában szomjaznak a növények a körösök-vidékén. a vízügyi igazgatóság ezért megkezdte a rendszeres vizszolgáltatást. jelenleg 219 esőztető berendezés működik a kertészetekben és a takarmánytermő táblákon, amelyek óránként mintegy 15 millió liter vizet juttatnak a növényekre. egy hét múlva a kukorica és a cukorrépa földeken is megkezdődik az öntözés. /mt1/

--

15.30/- szb

-23-

me

bb 42. ítélet a majakovszkij utcai trolibuszösszeütközés ügyében

i bc gk ju fm

1966. június 16.

a központi kerületi bíróság ítéletet hirdetett a majakovszkij utcában április 10-én reggel bekövetkezett trolibuszösszeütközés ügyében.

hirman László nem kellően kiphelve vezetett egy 70-es trolibuszt a lövölde tér irányába, s figyelmen kívül hagyta a közlekedési szabályokat, s a közlekedésbiztonságát veszélyeztetve a majakovszkij utca 84-86. számú háznál összeütközött egy szembejövő 78-as trolibuszsal. négy személy súlyosan, nyolc pedig könnyebben megsérült, s a keletkezett anyagi kár több mint százezer forint.

a bíróság hirman Lászlót súlyos testi sértést okozó gondatlan veszélyeztetésért és társadalmi tulajdon gondatlan rongálásért kétévi szabadságvesztésre ítélte és három évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. /mti/

--

bb 49. éjszakai studiószínház szegeden

vid gg szb fm

1966. június 16.

a szegedi nemzeti színház kisleány szervezetének kezdeményezésére az intézmény fiatal művészei június 18-án, szombaton este 11 órakor a kamaraszínházban érdekes új műsorral mutatkoznak be a közönségnek. a városban most első alkalommal tartanak majd éjszakai színházi előadást, megvalósítva a színház régi tervét és eleget téve a város lakosaitól a színházhoz érkezett ilyen kéréseknek.

a műsor első részében petrarca, ronsard, michelangelo, shakespeare és goethe verseit fiatal előadóművészek tolmácsolják és a kamarakórus m. gara, dowlan, bach, beethoven és brahms néhány művét adja elő.

a műsor második részében ch. gluck „a rászédett kádi”, című egyfelvonásos vígoperáját a studió operaénekesei adják elő, többségükben olyanok, akik most énekelnek majd először főszerepeket. az operát horváth józsef rendezi. vezényel szalay miklós.

/mti/

--

me

15.45/j

-24-

bb 45. országos ankét a korszerű távvezérlésről

vid lk szb szf

1966. június 16.

a magyar elektrotechnikai egyesület, valamint a mérés-technikai és automatizálási tudományos egyesület rendezésében csütörtökön háromnapos ankét kezdődött pécsen a technika házában. a tanácskozáson több mint kétszáz tervező, kutató, gyártó és üzemeltető szakember vesz részt.

dr. csáki frigyos, a budapesti műszaki egyetem rektora nyitotta meg a tanácskozást. a három nap folyamán tíz előadás hangzik el, a korszerű távvezérlő, távjelző és távmérő rendszerek hazai gyártási és felhasználási lehetőségeiről, a felhasználók igényeiről, az eddig készült hazai berendezések tapasztalatairól. azért választották pécsen az ankét színhelyül, mert a déldunántúli áramszolgáltató vállalat 1-es kapcsolóállomásán már működik két kísérleti távvezérlő és távjelző rendszer, a fetis 1. és az integra domino telemechanikai berendezés. a tanácskozás résztvevői megtekintik a két berendezést és meghallgatják a róluk szóló ismertetést. /mti/

--

bb 46. századik születésnap

vid tm szb fm

1966. június 16.

szepesi károlyné debreceni lakos a napokban töltötte be századik életévét. ebből az alkalomból a kerületi tanács, a nőtanács és a vöröskereszt küldött felkeresték az idős asszonyt, aki jó egészségnek és szellemi frisségnek örvend. átadták a jubileumi ajándékot, majd az ünnepségre érkezett fiatalok kis műsorral kedveskedtek a város százéves asszonyának. /mti/

--

bb 47. panoráma-távcső a gyulai vár fokán

vid tné szb fm

1966. június 16.

a gyulai vár fokán panoráma-távcsövet helyeztek el a tit békés megyei elnöksége. a távcsövet csütörtökön adták át rendeltetésének. már az első napon többszázan gyönyörködtek az alföld legszebben parkosított fürdővárosának látképében. /mti/

--

15.38/j

-25-

me

bb 48. kétezerháromszáz önkéntes véradó dunaujvárosban

vid sk szb fm 1966. június 16.

a dunaujvárosi önkéntes véradónapokon tömegesen jelentkeznek az üzemek, vállalatok és intézmények dolgozói. három véradó állomáson csütörtökön délig 2300-an 750 liter vért adtak. a legtöbben a vasmű erőművéből, továbbá a papírgyárból és a fehérneműgyárból jelentkeztek. /mti/

--

bb 50. tanácstagi beszámoló mikrobuszon

vid tm szb fm 1966. június 16.

debrecenben az 1. kerületi tanács - új kezdeményezésként - több választókerület lakosait esti mikrobuszos tanácstagi beszámolóra hívta meg. a beszámoló kitűnően sikerült: zsufolásig megtelt a mikrobusz, amelyen a kerület lakosai először ismertetést hallottak „hivatásos idegenvezetőtől”, a városról, amelyben élnek. ezt követően dr. barta károly városi tanácstag „kalauzolta”, a tanácstagi beszámoló hallgatóit. a mikrobusz elvitte a kerület lakosait az épülő új konzervgyárhoz, ismerkedtek a raktárvárossal, a betonelemgyárral, s a város más kerületeinek új létesítményeivel, gyárakkal, lakótömbökkel. a tanácstagi beszámoló részvevői elmondották: máskor is szívesen tesznek hasonló sétát debrecenben - tanácstagok vezetésével. /mti/

--

bb 51. magyar küldöttség utazott az angol bányásznapra

lk szb vg 1966. június 16.

a yorkshirei bányász-szakszervezet végrehajtó bizottságának meghívására háromtagú bányász-szakszervezeti delegáció utazott angliába. a küldöttség bányüzemeket látogat meg és részt vesz a hagyományos bányásznapi ünnepségeken. a delegációt vigh árpád titkár vezeti. /mti/

--

15.50/j

-26-

me

bb 52. ötszáz személyes gyermeküdülő nyílt a balaton partján

vid tm szb fm 1966. június 16.

a zamárdi és szántód közötti balatoni partszakaszt nyaralóközponttá fejlesztik. a sátoztábor mellett vendéglátó és kereskedelmi egységeket nyitottak, az idén pedig hét épületből álló gyermek-üdülőttelepet létesítettek. az új szakszervezeti gyermeküdülőben csütörtökön fogadták az első vendégeket. a modern tóparti telep öt épületében egyszerre 500 gyermeket helyezhetnek el. a nyaraló szabadterei környezete valószínűleg játékpárhadicsom. a tóparton külön játszótér és sok tornafelszerelés között válogathatnak a gyermekek. az üdülő mellett strandot alakítottak ki. /mti/

--

bb 53. őszől középfolokon is megkezdik az ének-zeneoktatást szabolcsban - önálló zeneiskolává fejlesztik a mátészalkait - zenei szakemberek értekezlete nyíregyházán

vid tr szb fm 1966. június 16.

a szabolcs-szatmár megyei ének-zenei tagozatu általános iskolák és zenei szakiskolák szakfelügyeletének záróértekezletét csütörtökön tartották nyíregyházán. a tanácskozáson összegezték az elmúlt oktatási idény tapasztalatait és megbeszélték a jövő évi feladatokat.

szabolcsban jelenleg nyolc ének-zenei tagozatu általános iskola működik. ezekben 2840 tanuló szerzi meg iskolarendszerű oktatás keretében az ének és zeneismereteket. őszől egyik nyíregyházi gimnáziumban megkezdik a középfoku ének-és zenei oktatást is, egyelőre egy tanulócsoporthal. így módot adnak arra, hogy azok a gyerekek, akik elvégezték az általános iskolát, középfokon fejlesszék tovább tudásukat.

a zeneiskoláknak 1200 hallgatója van a megyében. őszől a mátészalkai intézmény önálló állami zeneiskolaként kezdi meg működését. így az önálló zeneiskolák száma háromra emelkedik a megyében. /mti/

--

16.00/j

-27-

me

bb. 54. pincegazdasági szocialista brigádvezetők és ujitók országos tanácskozása szegeden

vid/lk/e szf cz

1966. június 16.

a magyar állami pincegazdaság szocialista brigádvezetőinek, kiváló ujitóinak országos tanácskozása és tapasztalatcseréje kezdődött csütörtökön szegeden. több mint száz pincegazdasági szakember gyűlt össze a megyei tanács nagytermében a kétnapos megbeszélésre.

mihalusz ferenc, a magyar állami pincegazdaság vezérgazgatója beszámolójában elmondta, hogy a vállalat üzemeiben több mint 170 szocialista brigád körülbelül 2 000 tagja mutat példát a többi dolgozónak a termelésben, a szocialista munka- és életmód kialakításában. együttesen több mint 10 millió forint értékű munkafelajánlás megvalósításán dolgoznak a pártkongresszus tiszteletére.

az előadó és a felszólalók utaltak a hibákra is. tavaly országosan több mint tízmillió forintos veszteség keletkezett a munka közbeni palacktörésekből. a szállítási költség-előirányzatot 20 millió forinttal lépték túl.

a tanácskozáson jutalmat adtak át a legkiválóbb szocialista brigádok vezetőinek és a legeredményesebb ujitóknak. /mti/

bb. 55. országjárás-vezetők tanácskozása gyulán

vid/tr/e fm cz

1966. június 16.

a tit gyulán rendezik meg az országjárás-vezetők első országos találkozóját. hazánk minden tájáról csütörtökön hetvenen érkeztek a városba. a kétnapos tanácskozás résztvevőit dr. krupa andrás, a tit békés megyei titkára köszöntötte, majd előadások hangzottak el az időszaki feladatokról. /mti/

bb. 56. vass istvánné, az országgyűlés elnöke

tné/e fm cz

1966. június 16.

táviratban fejezte ki jókívánságait dr. johannes virolainennek, a finn parlament elnökévé történt megválasztása alkalmából. /mti/

16.15/j

-28-

me

bb 57. még mindig sok az elfekvő készlet fejér megyében

vid lk szb szf

1966. június 16.

fejér megyében nemrégiben fejeződött be a vizsgálat, amely a tanácsi vállalatok és a kisipari szövetkezetek anyag- és készletgazdálkodását ellenőrizte. a fejér megyei népi ellenőrzési bizottság csütörtöki ülésén báldy sándor elnökhelyettes ismertette a felmérés eredményeit. elmondta, hogy 12 kiemelt vállalatnál és ktsz-nél végeztek szűrőpróbaszerű vizsgálatokat. megállapították, hogy az anyaggazdálkodás módszere meggyeszerre javult, néhány helyen azonban még mindig nincs összhang a tényleges szükséglet, az igénylés és a kiutalás között. ez túlzott készletezésre kényszeríti a vállalatot. az összkészlethez viszonyítva meggyeszerre 2-3 százalékos elfekvő készletet fedeztek fel az ellenőrök. a székesfehérvári finommechanikai vállalatnál például olyan alkatrészekre is rábukkantak, amelyek 8-10 éve voltak raktáron.

a neb a hibák kijavítására javasolta, hogy a vállalatok az eddiginél gondosabban hangolják össze a termelési programot és az anyagbeszerzést. /mti/

bb 59. hidrobiológus-napok kezdődtek tatán

vid tm szb ká

1966. június 16.

csütörtökön tatán megkezdődtek a hidrobiológus napok. a tanácskozás fő témája a tógazdasági haltenyésztésben elért új kutatási eredmények megvitatása. az országban jelenleg 24 000 hektár a tógazdaságok területe és haltermelésük egy évtized alatt hektáronként 350 kilogrammról 800 kilogrammra emelkedett. a távlati tervek szerint 2-3 évtized alatt a halastavak területét százezer holdra kívánják növelni. a tervek megvalósításához a biológiai ismeretek alapján meg kell változtatni a hagyományos tenyésztési módszereket. a tanácskozáson azokról az elméleti kutatásokról adtak számot, amelyeket már a gyakorlatban is sikerrel alkalmaznak. így többek között biztató eredményeket értek el a halhus fehérjesszázalékának növelésével, a kombinált hal, és vízi-szárnyas-tenyésztéssel. a tanácskozás pénteken folytatja munkáját. /mti/

16.30/j

-29-

me

bb 58. harminchatezer középiskolás jelentkezett egyetem-
re és főiskolára - dr. polinszky károly művelődésügyi minisz-
terhelyettes tájékoztatója

t fe/gk szb fm

1966. június 16.

az egyetemi és főiskolai felvételek időszerű kérdéseiről, a felvételi rendszer továbbfejlesztéséről és az ideai felvételekkel kapcsolatos feladatokról tájékoztatta dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes a budapesti műszaki egyetemen csütörtökön megtartott országos értekezleten a felsőoktatási intézmények vezetőit, párttitkárait.

- harminchatezer középiskolás jelentkezett ebben az évben továbbtanulásra. három év tapasztalatai azt mutatják, hogy a származás szerinti megkülönböztetés eltörlése, és ezzel összefüggésben az elért pontszámok szigorú sorrendjén alapuló felvételi rendszer általában véve helyesnek bizonyult és társadalmunk egyetértésével találkozott. nem kívánunk tehát változtatni azon az elven, amely egyrészt a középiskolában elért jó eredményeket, másrészt az egyetemi felvételi vizsgákon tanúsított felkészültséget az egyetemi, főiskolai tanulmányok egyik alapvető feltételévé teszi.

- de az is bebizonyosodott az elmúlt időszakban, - folytatta a művelődésügyi miniszterhelyettes, - hogy felvételi rendszerünknek van néhány olyan jelensége, amely egyfelől azonnali határozott intézkedéseket, másfelől elmélyült elemző munkát és jobb felvételi eljárásokat követel.

- a jelenlegi rendszer elsősorban a tényleges tudás, a megszerzett ismeretanyag fölmérésére és érvényesítésére alkalmas. kevésbé teszi azonban lehetővé, hogy a tehetség, a rátermettség, valamint a politikai és erkölcsi magatartás mércéje is érvényesüljön. felvételi rendszerünknek ez az egyoldalú intellektualizmusa ellentétben kerülhet a szakemberképzés követelményeivel, hiszen az egyetemi tanulmányok sikeres elvégzésére és főként a munkában való szakmai-politikai és erkölcsi helytállásra nem mindig azok a legalkalmasabbak, akik 18 éves korukban a legérettebb feleleteket adják. a teljesítményszint alapján történő felvétel leginkább a fizikai dolgozók gyermekeit juttatja hátrányos helyzetbe. általában előnytelen helyzetben vannak a kis vidéki középiskolák tanulói.

/folyt.köv./

16.37/j

-30-

bb 58. /harminchatezer... 1. folyt./- szb

dr. polinszky károly beszéde további részében utalt arra, hogy ha a felvételi statisztikák globális eredményeit vizsgáljuk, úgy tűnik, hogy nincs ok különösebb aggodalomra. a fölvetett pályázók közt a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya évek óta 45 százalék körül mozog, s ez a szám nagyjából megfelel a származási kategorizálás idején biztosított 50-51 százalékos eredménynek. ezen a 45 százalékon belül azonban igen lényegesek az eltérések: amíg a pedagógusképző intézményekben és a mezőgazdasági technikumokban ez a szám 60 százalék körül van, a tudományegyetemeken 35 százalék, a műszaki egyetemeken 37 százalék, az orvostudományi egyetemeken pedig csak 32 százalékos volt 1965-ben a fizikai dolgozók gyermekeinek fölveteli aránya. az adatokból nyilvánvaló, hogy a nagyobb felkészültséget igénylő egyetemi felvételeknél a munkásosztály és a parasztság nincsen társadalmi súlyának és szerepének megfelelően képviselve. nehezíti a helyzetet, hogy a munkás- és parasztfiatalok részvételi aránya ezeknél az intézményeknél már a pályázók között is alacsony. ez részint szociális okokra is visszavehető, de feltétlenül arra is, hogy eleve nem érzik magukat versenyképesnek másokkal szemben. néhány szakon ez különösen szembeötlő: nem lehet véletlen például, hogy tavaly az eötvös loránd tudományegyetem természet-tudományi karára csak 21,7 százalékban jelentkeztek fizikai dolgozók gyermekei, vagy hogy az angol szakra pályázók közt egyetlen parasztfiatal sem akadt.

- sajnos az idén sem számíthatunk jobb jelentkezési arányra - mondotta a művelődésügyi miniszterhelyettes. - • ellenkezőleg: a 36 400 pályázónak csak 43,9 százaléka fizikai dolgozó gyermeke, a tavalyi 45,1 százalékhoz képest tehát 1,2 százalékos csökkenés állapítható meg. egyes szakokon ugyancsak igen alacsony a munkás-, parasztfiatalok jelentkezési aránya: az eötvös loránd tudományegyetem jogi karán 19,8 százalék, a bölcsészettudományi karon 23,1 százalék, a budapesti orvostudományi egyetem általános orvostudományi és fogorvostudományi karán 25,8, illetve 25,6 százalék. a mezőgazdasági dolgozók gyermekeinek országos jelentkezési aránya csupán 12,2 százalék, de néhány karra vagy szakra, ahol felkészülési hátrányuk nyilvánvaló, gyakorlatilag nem is jelentkeztek: az eötvös loránd tudományegyetem nyugati nyelv szakjain másfel, az építészmérnöki karon 1,9 százalékkal vannak képviselve.

/folyt.köv./

16.45/j

-31-

bb 58. /harminchatezer... 2. folyt./- szb

a miniszterhelyettes az ismertetett adatokkal kapcsolatosan rámutatott arra, hogy a művelődésügyi minisztérium ezért a felvételi rendszer finomítását és a felvételi eljárások további javítását határozta el.

- nem kívánunk változtatni az eddigi felvételi rendszer alapelvein, - mondotta - még kevésbé visszatérni az idejétmúlt adminisztratív jellegű korlátozásokhoz, de haladéktalanul hozzá kell fognunk az olyan módszerek kidolgozásához, amelyek lehetővé teszik, hogy a tehetség, a rátermettség és a politikai-erkölcsi magatartás fokozottabban érvényesüljön a jövőben hallgatók kiválasztásában. az elért eredmények gépies sorrendjének érvényesítése helyett a felvételi bizottságok lehetőséget kapnak arra, hogy a felkészültségük alapján egyetemi-főiskolai tanulmányokra alkalmasnak látszó jelöltek közül az említett szempontok mérlegelésével válasszák ki a legjobbakat.

az előadó ezután arról szólt, hogy az idén minden eddiginél nagyobb felelősség és feladat hárul a felvételi bizottságokra.

dr. polinszky károly miniszterhelyettes beszéde további részében az egyes pályák, illetve intézmények iránti érdeklődés aránytalanságáról szólt. ismeretes, hogy évről-évre sokszoros a jelentkezés a művészeti főiskolákra, az orvostudományi egyetemekre, a jogi és bölcsészettudományi karokra, a pedagógusképző intézményekbe, a testnevelési főiskolára, ezzel szemben lanyha érdeklődés mutatkozik a természettudományi karok tanári szakjai, egyes mérnökarok és a legtöbb felsőfokú technikum iránt. ebből felvételi nehézségek származnak, s a felvételi gondoknál is súlyosabb következménye a jelentkezés helytelen arányainak, hogy igen sok kiváló képességű fiatal marad ki a felsőoktatásból egyszerűen azért, mert pályaválasztásában nem számol a realitással. az idén e téren bizonyos javulás tapasztalható, elsősorban a bölcsészkarai jelentkezéseket sikerült realisabbá tenni: az eötvös loránd tudományegyetemen egyharmadára, a kossuth lajos tudományegyetemen a felére esett vissza a pályázók száma. minden valószínűség szerint ezzel áll összefüggésben, hogy tovább nőtt a tanárképző főiskolákra jelentkezők száma: egerben hatszoros, a gyógypedagógiai tanárképző főiskolán ötszörös a tulajdonképpeni jelentkezés. /folyt.köv.

16.50/j

-32-

bb 58. /harminchatezer... 3. folyt./- szb

tovább emelkedett a pályázók száma az orvostudományi egyetemeken is: az elmúlt évi 280 százalékos jelentkezéssel szemben az idén 308 százalék. a műszaki egyetemeken kiegyensúlyozottabb a helyzet, mint tavaly volt; a legtöbb karon a jelentkezés 200-250 százalékos, ami megfelelő kiválasztási lehetőséget biztosít. tovább emelkedett az indokolatlanul magas jelentkezési arány az építészkaron és változatlanul szerény az érdeklődés a miskolci egyetem kohómérnöki kara iránt. az agrártudományi egyetemek és főiskolák iránti érdeklődés - kisebb belső ingadozásoktól eltekintve - alapjában véve változatlan és kielégítő. továbbra is kevesen jelentkeznek a vidéki természettudományi karokra, valamint a felsőfokú technikumok legtovábbjára. valamennyi felsőoktatási intézmény tekintve a pályázók száma mintegy háromszézerrel emelkedett 1965-höz képest.

a felvételi vizsga az előző évekhez hasonlóan továbbra is írásbeli és szóbeli részből áll. az írásbeli vizsga egyszerűsítésének érdekében a műszaki egyetemeken a tavaly bevezetett egységes matematika- és fizika-feladatok rendszerét az idén kiterjesztik a tudományegyetem természettudományi karaira és a tanárképző főiskolákra is. ez azt jelenti, hogy mindazoknak, akik bármelyik egyetemen vagy főiskolán matematikából vagy fizikából kell felvételi vizsgát tenniük, egyazon napon, egyazon példák megoldásával kell az írásbelit teljesíteniük. ezt az írásbeli vizsgát országsszerte június 29-én bonyolítják le. /mti/

¶nek

--

bb 60. időszzerű gazdaságpolitikai kérdésekről tanácskoztak kaposvárott a mezőgazdasági szakemberek

vid tm szb ká

1966. június 16.

a magyar agrártudományi egyesület somogy megyei szervezetének agrárgazdasági szakosztálya csütörtökön tanácskozást rendezett kaposvárott a gazdasági szakemberek részére. a tanácskozáson garamvölgyi károly pénzügyminiszterhelyettes, időszzerű gazdaságpolitikai kérdések a mezőgazdaságban, címmel tartott tájékoztató előadást. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 56. számú /vass istvänné.../ hírünket teljes egészében

v i s s z a v o n j u k !

/mti/

--

m

17.00/j

-33-

bb. 61. a munkaerőhelyzetről tárgyaltak a borsod megyei és a miskolci városi tanács végrehajtó bizottságának együttes ülésén

vid/tm/e ká hk

1966. június 16.

a borsod megyei és a miskolci városi tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki együttes ülésén dr. Ladányi József, a megyei tanács vb elnökhelyettesének elnöklétével - több más napirendi pont mellett - foglalkozott a munkaerőgazdálkodás kérdéseivel. a két tanács munkaügyi osztálya által összeállított beszámolóból kitűnt, hogy a második ötéves terv során a gyors iparfejlődés eredményeként a foglalkoztatottság 19 000 fővel emelkedett. ebből az iparban 13 000, míg az építőiparban 1 000 fő talált alkalmazást. a mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma ugyanezen időszak alatt 16 000 fővel csökkent.

a kérdés alapos és sokoldalú megvitatása után a két végrehajtó bizottság elsősorban a mezőgazdaság munkaerőellátására hozott határozatokat. elfogadták azt az elvet, hogy mezőgazdasági területen élő fiatalokat elsősorban a mezőgazdaságban kell foglalkoztatni, amire lehetőséget nyújt a tsz-ekben a következő években termőre forduló mintegy 3 000 holdnyi gyümölcsös és szőlő. a városi és ipari települések fiataljainak szakképzését a várható szükségletekhez kell igazítani. /mti/

bb. 62. három emlékbélyeget ad ki a posta

1 kf/kf/e vg hk

1966. június 16.

ujabb három bélyeggel gyarapodik az évfordulók-események 1966 elnevezésű bélyegsorozat. június 18-án Zrínyi Miklós halálának 400., és Korányi Sándor orvosprofesszor születésének 100. évfordulója alkalmából 2-2 forintos, arcképes emlékbélyeget hoz forgalomba a posta.

július 1-én adják ki a magyarországi tűzoltóság megalakulásának 100. évfordulója alkalmára készített 2 forintos bélyeget. /mti/

17.01/k

-34-

Me

bb. 63. csütörtökön megkezdődött a gyermeküdültetési idény - 22 000 gyermeket fogad 19 üdülő

1 sl/sk/e vg hk

1966. június 16.

csütörtökön Szeged és Debrecen felől 4188 utassal megindultak az idei első különvonatok az ország gyermeküdülői felé, s ezzel megkezdődött az ötször kéthetes gyermeküdültetési idény. ebben az évben 19 gyermeküdülő fogadja vendégeit; ezuttal először nyitja meg kapuit a Zamárdiban 13 millió forintos költséggel épült nyaraló. az idén összesen 22 000 gyermek kéthetes üdültetéséről gondoskodnak, ez 2 000-rel több a tavalyinál.

már az első turnusban is a Balatonra mentek a legtöbben, több mint 1 500-an, sokan nyaralnak parádfürdőn, Mikosdpusztán, Kőszegen, Rőjtökmuzsajon is. egyedül Parád-Sasvár halasztotta el a kapunyitást, de két hét múlva ez az üdülő is benépesül.

a pesti gyerekek számára június 30-án kezdődik az 1966-os nyaralási idény, őket a borsod-, majd a Győr-környékiek követik. a záró - ötödik - turnus ismét Budapestről indul majd. /mti/

bb. 64. korai aratás: sokhelyütt vágják az őszi árpát, erősen szőkülnek a búzák - hétszáz kombájnnal bővült a géppark - szépek a mezők, jól fejlődnek a kapások

1 cs/j/e ká hk

1966. június 16.

a mezőgazdaság számára jól indult az idei esztendő. enyhe télre korai tavaszodás jött: az őszi szokatlanul gyors fejlődésnek indultak, és a tavaszi gabonákat, takarmányféléket sőt a kapások zömét is sikerült korán elvetni. és ezt a jelentős időelőnyt - a májusvégi hűvös időjárás ellenére - még ma is tartják a növényi kultúrák.

a helyzet jellemzéséhez tartozik, hogy - a meteorológiai intézet feljegyzései szerint - az idei május és a június első fele a szokásosnál szárazabb és melegebb volt, a napfényes órák száma erősen túlhaladta a normálszintet. az átlagosnál több csapadék csak a Bakony- és a Vértes-hegység körzetében, továbbá Zala megyében, Vas megye déli részein, Sopron környékén, valamint a Körösök mentén volt, ahol 100-142 milliméter csapadékot mértek a megfigyelő állomások. /folyt.köv./

Me

17.07/j

-35-

bb. 64. /korai aratás...folyt./e

ugyanakkor rendkívül száraz vidékek is voltak: szolnok megyében, továbbá a mátrától délre fekvő területeken és az északkeleti országrészekén még az 50 millimétert sem érte el a csapadékmennyiség, borsod, szolnok és heves megye egyes tájain június első felében szinte semmi csapadék nem volt. a legutóbbi napokban ugyancsak a csapadékban eddig is bővelkedő dunántúli tájak kaptak kiadós esőket.

a rossz csapadékeloszlás ellenére - a legutóbbi határsemlék tanúsága szerint - az országnak szinte valamennyi táján szépek a mezők. az őszi árpák messziről láthatóan sárgulnak már, a déli-délnyugati megyékben általában kombájn alá értek, a jövő héten pedig valószínűleg az ország valamennyi táján megkezdik a betakarítását. nyomon követi az őszi árpát a kenyérgabona is: a rozsok és a búzák erősen szőkülnek, a jelek szerint június utolsó hetében a búzákat is általában vágni kell.

az őszi árpa sokhelyütt megdőlt, összekuszálódott, a búzák viszont állnak. az idei gabonabetakarítás egyik igen nagy előnye lesz, hogy a kemény szalmájú buzafajták több mint egymillió holdat foglalnak el. ennek nagyrésze a kitünően bevált bezosztája. a dunántúli gabonák helyenként még a tavalyinál is jobbak, az alföldi megyékben és északkeleten azonban érződik már a tavaszi víznyomás és a nyáreleji szárazság nyoma.

az idén kereken 2,150.000 hold kenyérgabonát és 1,050.000 hold takarmánygabonát takarítunk be. ez a tavalyinál körülbelül 100 000 holddal kevesebb: a rendkívül magas talajvízszint, a tavaszi belvizek ugyanis számottevő területen pusztították ki a gabonát és a vízborítás miatt nem mindenütt tudtak időben vetni. a felkészülés jó, a gépszemlék június 20-ig mindenütt befejeződnek. összesen 9.100 kombájnt, 3.200 kéveköto-aratógépet és 2 500 rendrearatógépet állítanak munkába a következő hetekben. a kombájnok száma tavaly óta hétszázszal bővült. a gépi munkakapacitás javulására jellemző, hogy az ország kombájnparkjának 80 százaléka már a nagyteljesítményű szk 3-as és szk 4-es géptípusokból kerül ki.

az időelőny nemcsak a gabonák fejlődésében és a szokásosnál korábbi aratáskezdetben érzékelhető, hanem az egyéb növénykultúrák állapotában is. a kapások általában szépek, gyorsan fejlődnek és jól ápoltak. a rétek, legelők általában jó fütermést adtak, a betakarítással kielégítően haladnak. jól sikerült a pillangósok első kaszálása és sokhelyütt már a lucerna második termését hordják be, s kasalozzák, ami aratás előtt egészen ritka jelenség. /mti/

17.12/j

-36-

bb 65. az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának ülése

t bc/gk szb fm

1966. június 16.

az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága csütörtökön dr. pongrácz kálmán elnöklésével ülést tartott. megtárgyalták a népgazdaság harmadik ötéves tervéről szóló törvényjavaslat alapján a tanácsok előtt álló feladatokat, amelyekről dr. maróti jános, a minisztertanács tanácsszervek osztályának helyettes vezetője tájékoztatta a bizottságot.

bevezetőben a tanácsoknak a második ötéves tervben folytatott tevékenységével foglalkozott. elmondotta, hogy a népgazdaság egészéhez hasonlóan a tanácsok eredményesen teljesítették a második ötéves tervben kijelölt feladataikat. a tanácsi helyiipar az 1961-től 1965-ig terjedő időszakban 60 százalékkal növelte termelését, s ezen belül jelentős volt a tanácsi vállalatok áruértékesítési tevékenysége. a belső el-látáshoz mintegy 14 milliárd forint értékben járultak hozzá, exportra pedig több mint három- és félmilliárd forint értékű árut termeltek. a tanácsi élelmiszeripar 30, az építőipar 31 százalékkal növelte termelését. a tanácsi kommunális vállalatok több mint 25 százalékkal fokozták teljesítményüket. a víztermelő kapacitás 63 százalékkal növekedett, a csatornahálózatot pedig 700 kilométerrel bővítették. a javító-szolgáltató tevékenység keretében 1965-ben 18 százalékkal több munkát végeztek a lakosság részére, mint az ötéves terv első évében. fejlődött a tanácsi tervezőirodák tevékenysége is.

a tanácsok a községfejlesztési alap felhasználásával eredményesen vették ki részüket a különféle szociális és művelődési intézmények létrehozásából. így például a második ötéves terv idején országosan létesített 28 000 óvodai helyből 11 000-et, az 5 200 bölcsődei helyből 1 300-at, a 3 500 általános iskolai tanteremből pedig csaknem ezret a községfejlesztési alappól valósítottak meg. hasonló módon mintegy 800 kilométer kövezett utat s több mint 4 000 kilométer szilárd burkolatú járdát építettek, 230 községben pedig bővítették a villanyhálózatot.

a harmadik ötéves terv főbb céljairól szólva a beszámoló elmondotta, hogy a tanácsi ipar termelését mintegy 30 százalékkal tervezik növelni. ezen belül a második ötéves tervhez viszonyítva 25 százalékkal több árut értékesítenek a belkereskedelemben a tanácsi vállalatok, az exportra szánt termelésük értéke pedig 47 százalékkal növekszik. /folyt.köv./

17.20/- szb

-37-

bb 65. /az országgyűlés... 1. folyt./- szb

a tanácsi építőipar termelése 25, az élelmiszeripar pedig 10 százalékkal fokozódik 1970-ig. a lakosság részére végzendő javító-szolgáltató tevékenységet mintegy 14 százalékkal kívánják fokozni öt év alatt. a községfejlesztési alapból - a második ötéves tervben felhasznált összeghez hasonlóan - mintegy hétmilliárd forintot szándékoznak a városok, községek fejlesztésére fordítani.

a harmadik ötéves tervben az ágazatok fejlesztésére mintegy 12 milliárd 182 millió forint beruházás jut öt év alatt, ami körülbelül azonos szinten van a második ötéves tervben ilyen célra felhasznált összeggel. különösen előtérbe került a közművesítés fejlesztése, amire a beruházási keretek 28 százalékat fordítják. a beruházási keretek 17 százalékat egészségügyi, 12 százalékat pedig oktatásügyi célok szolgálatára fordítják a tanácsok. a tanácsi élelmiszeripar fejlesztésére szánt összeg legjelentősebb részét, mintegy 380 millió forintot a sütőipari kapacitás bővítésére használják fel: öt év alatt 24 új kenyérgyárat létesítenek. a helyi ipar céljaira csaknem 600 millió forintot irányoznak elő, mintegy a felét a hálózat fejlesztésére fordítják, többek között tíz új patyolat-üzemet hoznak létre. a helyi ipar teljesítőképességét 24 értékhatár fölötti beruházás megvalósításával fokozzák, amelyek között lesznek nyomdák, építőipari, egészségügyi, a termelést bővítő létesítmények. a tanácsi építőipar fejlesztésére mintegy negyedével többet irányoznak elő, mint a második ötéves tervben. központi keretből ugyanannyi lakás megvalósítását tervezik 1970-ig, mint amennyit a második ötéves terv során építettek. fejlődés várható a felújítások terén is: az erre a célra szánt összeg mintegy két és fél milliárd forinttal emelkedik a második ötéves tervhez képest.

a beszámoló végül hangsúlyozta: a harmadik ötéves tervben kitűzött célok eredményes megvalósításához elengedhetetlenül szükséges, hogy a központi bizottság 1964 decemberi határozata szerint a tanácsok is következetesen érvényesítsék a gazdaságosság követelményét, aminek valóráváltásában már 1965-ben jelentős lépéseket tettek. különösen gondot kell fordítaniuk a minőségi mutatók, az áruértékesítési, az exporttervek teljesítésére, a beruházási határidők és költségnormák betartására. beruházási és fejlesztési feladataikat úgy kell megoldaniuk, hogy ezek révén is eredményesen segítsék elő a gazdaságirányítás reformjának bevezetését.

/folyt. köv./

17.25/j

-38-

bb 65. /az országgyűlés... 2. folyt./- szb

második napirendi pontként a bizottság meghallgatta azt az ismertetést, amit az országgyűlés legközelebbi ülésén sorra kerülő legfőbb ügyészi beszámolóval kapcsolatban dr. csendes károly, a legfőbb ügyész helyettese adott.

a vitában felszólalt borka attila, [redacted] dr. harrer ferenc, huber lajos, dr. molnár erik, pankovits józsefné, dr. tatár kiss lajos országgyűlési képviselő és dr. kálmán györgy, az országos tervhivatal főosztályvezetője.

a bizottság elfogadta, s az országgyűlésnek elfogadásra ajánlja a népgazdaság harmadik ötéves tervéről szóló törvényjavaslatot. hasonlóképpen tudomásul vette a legfőbb ügyészi beszámolóval kapcsolatos tájékoztatást.

a bizottság úgy határozott, hogy egyik ülésén megtárgyalja a tanácsi igazgatás és a gazdálkodás hatékonyságával kapcsolatos egyes kérdéseket. /mti/

bb. 66. magyar-indiai gazdasági együttműködési megállapodást irtak alá

i sz/sk/e vg hk

1966. június 16.

a napokban budapesten tárgyalások folytak a magyar-indiai gazdasági együttműködés továbbfejlesztéséről. a tárgyalások befejeztével megállapodást irtak alá, amely lehetővé teszi, hogy a magyar vállalatok a jövőben növeljék az indiába irányuló - állami és magáncégek számára történő - komplett létesítmények, berendezések exportját. elsősorban timföldgyári berendezés, acélcsőgyárak, különböző ércfeldolgozó berendezések, gázpalackgyártó üzem, erőáramu létesítmények, komplett vágóhidak szállításával lehet számolni.

a megállapodást magyar részről dr. ujházi lászló, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője, indiai részről n.r. reddy pénzügyminisztériumi főosztályvezető írta alá.

n.r. reddy főosztályvezető és kísérete csütörtökön elutazott budapestre. /mti/

17.30/j

-39-

bb. 67. egészségügyi tapasztalatcsere mezőkövesden

vid/j/fm/e hk

1966. június 16.

csütörtökön a mezőkövesdi járási tanács rendezésében a makói és a hevesi járási tanácsok egészségügyi és tanácsi vezetői részvételével tapasztalatcsere-értekezletet tartottak a községek egészségügyi kulturájának fejlesztéséről.

a beszámolókból kitűnt, hogy amíg a felszabadulás előtt a mezőkövesdi járásban országosan is a legnagyobb volt a csecsemőhalandóság, valamint a tbc- és a trachomás fertőzés, addig ma már gyökeres változásról beszélhetnek. a trachoma és a tbc - mint népbetegség - megszűnt. ezt jelentősen elősegítette, hogy a mezőkövesdi járás szinte valamennyi községében működik már orvos, akik elsősorban a megelőzéssel igyekeznek elejét venni a bajnak, a harmadik öt éves tervben a községfejlesztési alapról kiépítik a fogorvosi hálózatot, s a mezőkövesdi szakrendelő-intézetet is korszerűsítik.

jelentősen javult a csecsemőgondozás is, és a járás aszsonyiai szinte kivétel nélkül a mezőkövesdi szülőotthonban hozzák világra gyermekeiket. a gondos ápolás következtében évről-évre csökken a csecsemőhalandóság. ebben szerepe van a járási védőnői hálózatnak, valamint a helyes táplálkozásnak is.

a tapasztalatcsere résztvevői megtekintették a mezőkövesdi egészségügyi intézményeket. /mti/

bb. 68. magyar-kubai egészségügyi egyezmény

k ms/tm/e fm hk

1966. június 16.

csütörtökön az egészségügyi minisztériumban dr. vedres istván, az egészségügyi miniszter első helyettese és dr. juan josé fuxa sanz, kubai nagykövet egyezményt írt alá a magyar népköztársaság és a kubai köztársaság egészségügyi együttműködéséről. az ünnepélyes aláíráson jelen volt szarka károly külügyminiszterhelyettes és dr. tóth béla egészségügyi miniszterhelyettes. az egyezmény továbbfejleszti a két baráti ország között eddig is kialakult egészségügyi együttműködést, többek között előirányozza tudományos kutatók, orvosok kölcsönös látogatásait, az egészségügyi intézmények kapcsolatainak erősítését. /mti/

17.31/- szb

-40-

bb. 69. sárai tiber elutazott a nemzetközi zenei tanács hollandiai kongresszusára

k áe/tr/e fm hk

1966. június 16.

sárai tiber, a magyar zeneművészek szövetségének főtitkára csütörtökön hollandiába utazott, ahol résztvesz a nemzetközi zenei tanács /cim/ amszterdami kongresszusán. a kongresszus a zeneszerzők és a tömegek kapcsolatáról tanácskozik, s erről a témáról sárai tiber - mint a tanács magyar szekciójának elnöke - előadást tart. /mti/

e m b a r g o 20.00 óráig!!!

bb. 70. a német szocialista egységpárt központi bizottsága

k tm/e fm hk

1966. június 16.

mellett működő pártfőiskolai küldöttség, amelyet dr. manfred herold, a főiskola helyettes rektora vezetett - csütörtökön elutazott hazánkba. a küldöttséget szerényi sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a pártfőiskola igazgatója bucsúztatta. /mti/

bb 71. tanácskozás az anyák és a jövő nemzedék fokozottabb egészségvédelméről

t ms/gg szb sr

1966. június 16.

csütörtökön az egészségügyi minisztériumban kétnapos tanácskozás kezdődött, amelyen az anya- és gyermekvédelem vezető szakemberei megvitatják az anya- és gyermekvédelem továbbfejlesztésének lehetőségeit, a harmadik öt éves tervből adódó feladatokat.

/folyt.köv./

18.32/- szb

-41-

bb 71. /tanácskozás az... 1. folyt./- szb

a tanácskozást dr. vadas zoltán, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője nyitotta meg. ismertette az anya- és gyermekvédelem öt éves fejlődését. többek között beszámolt a terhesgondozás általános kiterjesztéséről, ami azt eredményezte, hogy nagymértékben csökkentek a terhességi és szülési szövődmények. a szülések ma már 97 százalékban intézetben történnek. mindennek eredményeként tavaly tizezer szülésből mindössze három végződött az anya halálával. a csecsemőhalálozás 3,9 százalékra csökkent, ami az eddigi legalacsonyabb szám. utalt az elmúlt években bevezetett egységes nőgyógyászati, illetőleg gyermekorvosi ellátásra, a koraszülött-ellátás fejlesztésére és megemlítette, hogy több mint 7 200 kórházi ágy állt rendelkezésre a beteg gyermekek ápolására, ami lehetővé tette, hogy minden rászoruló csecsemő és gyermek kórházba jusson.

az elkövetkező évek feladatairól szólva hangsúlyozta, hogy az anya- és gyermekvédelmet a szocialista egészségügy alapelveinek megfelelően az anyák és gyermekek gyógyító-megelőző egészségügyévé kell tenni. már az eddigi gyakorlat is megmutatta, hogy a szülészeti ellátás és a csecsemőhalandóság elleni küzdelem egymástól el nem választható, egymást kiegészítő tevékenység. a feladat az anyák és a jövő nemzedék egészségének az eddiginél is eredményesebb védelme. ebből a célból tovább emelik a terhesgondozás színvonalát, 100 százalékra kívánják emelni az intézeti szüléseket, minél több kis szülőotthont akarnak szakorvos által vezetett, másodorvossal is ellátott intézménnyé fejleszteni. minden szülészeti-nőgyógyászati intézetet korszerű vizsgálati eszközökkel és műszerekkel szerelnék fel, vértartalékkal látnak el. fokozatosan törekszenek arra, hogy minden terhes nő havonta egyszer általános terhesvizsgálaton, és összesen legalább három alkalommal szakorvosi vizsgálaton vegyen részt és elvégezzék az egyéb kiegészítő belgyógyászati, fogászati, haematológiai, stb. vizsgálatokat is.

továbbfejlesztik a városi körzeti és járási gyermekszakorvosi hálózatot. az iskolaorvosi teendők ellátása a városokban a körzeti gyermekorvosok, vagy fő foglalkozású iskolaorvosok feladata lesz, a 14 éven felüli középiskolásokat pedig mindenkor külön iskolaorvos látja el. falun az iskolaorvosi teendőket a továbbiakban is a körzeti orvosok látják el.

/folyt.köv./

19.00/j

-42-

ME

bb 71. /tanácskozás a... 2. folyt./- szb

fejlesztik az iskoláskorúak egészségügyi felvilágosítását, valamint a gyermek ideg- és kardiológiai gondozást. a cél az, hogy öt éven belül minden megyei székhelyen létrejöjjön gyermek ideg- és kardiológiai gondozóállomás.

országosan ismert szakemberek szülészeti, illetőleg gyermekgyógyászati szempontból foglalkoztak a megvalósítandó feladatokkal, a felmerülő problémákkal. /mti/

..-

bb. 72. országos növényvédelmi gépesítési ankét debrecenben

vid/j/e hk

1966. június 16.

csütörtökön kétnapos országos növényvédelmi gépesítési ankét kezdődött debrecenben. a tanácskozáson, amelyen tíz előadás hangzott el, nagy bálint, a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálatának igazgatója tartott átfogó ismertetést a hazai növényvédelem általános helyzetéről.

az ankét pénteken gépbemutatóval fejeződik be. sáránd község határában több mint husz hazai növényvédő gépet mutatnak be munka közben a szakembereknek. /mti/

...-

19.10/j

ME

43

-43-

bb 73. fokozottan támogatják a lakásépítetőköt, behozattal is bővítik a fogyasztási cikkek választékát - új áruházzal épül több vidéki városban - az országgyűlés kereskedelmi bizottságának ülése

t tf/tr szb sr

1966. június 16.

dr. bognár józsef elnökletével csütörtökön ülést tartott az országgyűlés kereskedelmi bizottsága a parlamentben. megtárgyalták a harmadik ötéves terv törvényjavaslatának kereskedelmi fejezeteit, körvonalozták az 1970-es évvel záruló tervidőszak feladatait, a belkereskedelem és a külkereskedelem forgalmának várható alakulását.

tausz jános belkereskedelmi miniszter tájékoztatójában rámutatott: - a népgazdaság harmadik ötéves tervéről szóló törvényjavaslat számolva lehetőségeinkkel és erőforrásainkkal, gazdasági fejlődésünk további előre haladását biztosítja, a tervidőszakban az új gazdasági mechanizmusról gazdaságpolitikánk fokozottabb érvényesülését, az ötéves terv céljainak minél maradéktalanabb megvalósítását várjuk. szemben a korábbi tervekkel, az új ötéves terv a teendők fő irányvonalát összegezi, foglalja magában - mintegy a gazdaságpolitikai koncepciót fogalmazza meg tömören. a részletesebb feladatokat az éves tervekben dolgozzák ki.

további fejlődést ígér a következő öt esztendő a lakosság életszínvonalának alakulásában, az áruellátásban. a vásárlóerőnek körülbelül 25 százalékkal való növekedésével számolnak; az egy főre jutó reáljövedelem mintegy 14-16 százalékkal lesz magasabb. a kiskereskedelmi forgalom 20 százalékkal bővül, s megközelítően hasonló mértékben emelkedik a lakosság fogyasztása. az élelmiszerkeresletnek a korábbinál választékosabb kielégítésére törekednek. az élelmiszeripari vállalatok a belkereskedelem részére 17 százalékkal több árut szállítanak. fontos teendő az állati termékek termelésének és a hozamoknak a javítása. jelentős intézkedésekkel segítik a zöldség- és gyümölcsfélék termelését, szállítását, tárolását és feldolgozását, a tartósító- és a hűtőipar technikai fejlesztésével választékosabbá teszik az élelmiszer-kinálatot.

kedvezőbb ellátást irányoz elő a terv textiltermékekből, ruházati cikkekből. a számítások szerint szövetárukból 13, kötöttárukból 25, bőrcipőkből 11 százalékkal többet vásárolhat a lakosság, mint a korábbi években. fejlesztik a könnyűipart, többek között olyan formán is, hogy szélesítik a vegyipartól eredő nyersanyagok - műanyagok, műszálak, stb. - körét. a tartós fogyasztási cikkekkel való ellátás öt év alatt mintegy 40-45 százalékkal emelkedik. /folyt.köv./

19.45/j

-44-

Me

bb 73. /fokozottan támogatják... 1. folyt./- szb

a tervidőszak végére minden második család otthonában lesz televízió, a jelenlegi 85 000 személygépkocsi mellé további legkevesebb 70 000 - 75 000 gépkocsi kerül forgalomba. több lesz a háztartási gép, hűtőszekrény, porszívó, mosógép. gondoskodnak arról, hogy mind több háztartásba kerülhessen propán-bután gázkészülék és legyen hozzá üzemanyag is.

a husellátás tekintetében egyelőre nem megnyugtató a helyzet, a kellő mértékű javulás néhány évet igénybe vehet, mindenesetre az ellátási gondok enyhítését folyamatosan szorgalmazzák. az áruellátás jelenlegi problémáit az ötéves tervidőszak idején véglegesen nem szűnhetnek meg, egy ideig lesznek nehézségek a korszerű iparcikkek, például a műanyag-árak, modern lakberendezési tárgyak, szintetikus alapanyag-ruházzati és háztartási vegycikkek kínálat-bővítésében.

fontos teendőként említette tausz jános a lakosság jobb ellátását építőanyagokkal, ugyanis a tervelőirányzat szerint a következő években körülbelül kétszáz ezer olyan új lakással számolnak, amelyet magán erőből építenek. természetesen gondoskodni kell ezek megfelelő közművesítéséről, villany-szolgáltatásáról, fürdőszobai berendezéseiről, stb.

a belkereskedelmi szervek a problémák ismeretében, a még kihasználatlan ipari kapacitások felkutatására és alkalmazására törekednek, s emellett kiemelkedő támogatást nyújtanak a helyi ipari fejlesztéséhez. az előzetes statisztika alapján az állami és a szövetkezeti helyi ipar 1965-höz képest 1970-ben mintegy 24 százalékkal több árut szállít a belkereskedelemnek. segíti a kellő mértékű áruellátást a fogyasztási cikkek fokozódó importja, amely öt év alatt 40-45 százalékkal emelkedik. ez egyébként az új gazdasági mechanizmusban, a kereslet és a kínálat egyensúlyba hozatalának egyik eszköze lesz, amellyel, hogy fejlesztik a baráti országokkal fennálló belkereskedelmi áruválaszték-cserét. a harmadik ötéves terv sikeres teljesítését már eddig is számos intézkedéssel készítették elő.

az állami kereskedelemnek mintegy 2,5 milliárd forint, a szövetkezeti kereskedelemnek pedig 2,1 milliárd forint beruházási összeget biztosítanak a harmadik ötéves tervben. jelentős összeget jelent majd ezenkívül a tanácsok beruházása is.

/folyt.köv./

19.50/j

-45-

Me

bb 73. /fokozottan támogatják... 2. folyt./- szb

ebben az évben például elkészül a csepeli, a szegedi és a tatabányai áruház, a következő években új áruházak nyitnak miskolcon, székesfehérvárott, székszárdon, zalaegersze- gen, kaposvárott és óbudán, s a tervidőszak végére időzítik új áruház építését egerben, szolnokon és pécsen is. a szállodák befogadóképességét körülbelül 35 százalékkal növelik, jobbra budapesten, a balaton mellett és győrtől bővítik az idegenforgalmi és üdültetési intézményeket.

tájékoztatója befejező részében a miniszter hangsúlyozta:

- a gazdasági mechanizmus reformjának egyik jelentős célja, hogy - a nagy létesítmények kivételével - a vállalati alapokból történjen a kereskedelmi hálózat fejlesztése. ilyen- képpen érdekeltek lesznek a vállalatok, s a lakosság előnyé- re jócskán növekedhet az üzletek száma, áruválasztéka is. to- vábbra is arra kell törekedni, hogy mind több helyen alkal- mazzák a korszerű kereskedelmi módszereket - önkiszolgálás, önkiválasztás, szabadpult, stb. - a könnyebb, a kulturáltabb vásárlás nélkülözhetetlen formáit.

biró józsef külkereskedelmi miniszter a második ötéves terv eredményeit vázolván, megemlítette, hogy például 1965- ben a nemzeti jövedelem 37 százalékat a külkereskedelem realizálta tetemes mennyiségű devizát hozva az ország konyhá- jára. az áruexport a harmadik ötéves tervben továbbra is je- lentős szerepet játszik a nemzeti jövedelem alakulásában. a törvénytervezet szerinti 32-36 százalékos termelésnövekedés- nél az exportot 46 százalékkal gyarapítja a külkereskedelem. a korábbinál sokoldalúbban kapcsolódunk be a nemzetközi mun- kamegosztásba. lényeges része az elgondolásoknak, hogy az áru- tartalékokkal egyidejűleg kellő mennyiségű devizát is tartá- láskolnunk kell. így lehetőség nyílik arra, hogy az alkalom- adtán felszökött keresletet valamilyen áruféleség iránt kel- lő importtal ki tudjuk elégíteni. egyébként a beruházási program megvalósítása is megkívánja majd az import fokozását.

az 1966-os esztendőre a külkereskedelmi tárca 1,3 mil- liárd forint beruházási összeget kapott a kormányzattól. ezen kívül a külkereskedelem jelentős mértékben importálhat a tervezett beruházásokhoz szükséges anyagokat, gépeket, mű- szaki berendezéseket, stb. a számítások szerint a befektetés egy évnél rövidebb idő alatt megtérül.

/folyt.köv./

19.55/j

-46-

M

bb 73. /fokozottan támogatják... 3. folyt./- szb

végezetül a miniszter hangsúlyozta, hogy a külkereske- delem beruházásainak eredményességét egyfelől úgy tudjuk biztosítani, ha jó előre mérlegeljük: a megvalósítandó be- ruházások milyen haszonnal, nyereséggel kecsegtetnek; más- felől az eredményesség záloga: az optimális együttműködés az építőiparral, s ezen túlmenően az épülő létesítmények korszerű műszaki felszerelése, modern gépekkel, berendezé- se.

molnár károly, a szövetség elnökhelyettese a szövetkeze- ti kereskedelem második ötéves tervének eredményeiről tájé- koztatta a bizottsági ülés résztvevőit, közölte, hogy az el- mult tervciklusban a tervezett 23 százalékkal szemben 30 százalékkal emelkedett a szövetkezeti kereskedelem forgalma, ezen belül az élelmiszer-árusító boltok 46 százalékos, a vegyipari üzletek 38 százalékos forgalomnövekedést értek el. mintegy 1 500 új árusító egység létesítésével 22000-re gyarapodott a szövetség-üzletek száma, együttes alapterüle- tük 200.000 négyzetméterrel növekedvén jelenleg eléri az egymillió négyzetmétert. tetszéssel fogadta a vidéki, falusi lakosság az olyan vendéglátóipari egységeket, ahol meleg ételt is lehet kapni, s örömmel vették a korszerű, hangula- tos eszpresszók, bisztrók építését is. jelentősen bővítette a szövetség a tároló területet, új raktárakat építettek egye- bek között nyíregyházán, pécsen, tatabányán, kecskeméten és makón, keltetőállomást létesítettek - ugyancsak az élel- miszerellátás javítására - mezőkovácsházán és dunavecsházán. a harmadik ötéves terv irányelvei szerint a szövetkezeti bolti és félvásárló - kereskedelem forgalmát 22 százalékkal kívánják növelni. folytatják az ellátási körzetek kialakí- tását. egyre több gyümölcsöt és zöldséget juttatnak a nagy városok, ipari központok, üdülővidékek szövetkezeti boltjai- ba. az üzlethálózat fejlesztése a következő esztendőben meg- felelő hűtőtér, rakterület biztosításával párosul.

a tájékoztatók vitájában felszólalt boros gergely, dé- nes sándor, kollár józsef, mokri pál, rameisl ferencné, széll jános, szobek andrás és tóth jánosné képviselő. sok- oldalú eszmecsere bontakozott ki, amelyben többek között az exportra termelésben fontos szerepet játszó mezőgazdasági beruházások hathatós támogatását szorgalmazták a képviselők és kérték, hogy az önerőből épülő lakásokhoz a lehetőség szerint biztosítsanak kellő mennyiségű építőanyagot, tég- lát, cementet, fűrészárut, stb.

/folyt.köv./

20.20/- szb

-47-

id

bb 73. /fokozottan támogatják... 4. folyt./- szb

tausz jános, bíró józsef és molnár károly válaszolt az elhangzottakra, majd dr. bognár józsef foglalta össze a véleménycsere tanulságait és kiemelte a harmadik öt éves terv törvényjavaslatának két lényeges sajátosságát:

a régebbi esztendők és korábbi terveciklusok tervezésé-
től eltérően a mostani törvényjavaslat elsősorban a lakos-
ság szükségleteiből - és nem a termelés számszerű meghatá-
rozásából - indul ki; ugyanakkor a tervezet távolról sem
feladatok összességét tartalmazza, hanem az előrehaladás
biztosítékát az ésszerű gazdasági cselekvésben látja, az
olyan gazdálkodásban, amely alkalmazkodik a következő esz-
tendők helyzetéhez.

a bizottság a törvényjavaslatot elfogadta és úgy ha-
tározott, hogy az országgyűlésnek elfogadásra javasolja.
/mti/

--

bb 74. napirenden: a környezetkultúra

i tf/tr szb sr

1966. június 16.

nemzetközi tudományos ülészeket rendeznek június 20-tól
az iparművészeti főiskolán a környezetkultúra történeté-
ről, a környezet - az otthon esztétikus hangulatának, a táj-
nak, a természetnek - kellemessé formálásáról. elsősorban
művészeti szempontok szerint vizsgálódnak majd a három na-
pos tanácskozáson, amelyre szovjet, román és svájci szak-
emberek érkeznek - közölte csütörtökön a sajtótájékoztatóján
dr. pogány frigyos professzor, a főiskola igazgatója. is-
mertette a magyar iparművészet történetét, elmondotta egye-
bek között, hogy hazánkban több mint száz évvel ezelőtt kez-
dődt el az ipari formatervező művészek iskolai oktatása.
az 1949-ben létre hozott magyar iparművészeti főiskolán kez-
detben csak belső építész, textiltervező és keramikus szak-
működött, jelenleg pedig az iparművészet 19 féle szakterü-
letének művész-utánpótlásáról gondoskodnak. az ipari forma-
tervezés fontos szerephez jutott a környezetkultúrában, hi-
szen ma már a szerszámgépektől a háztartási eszközökig sok-
száz használati tárgy külsejét, vonalát művészek tervezik
meg a gyártás előtt. /mti/

--

20.25/j

Mle

-48-

bb 75. arab egészségügyi küldöttség budapestén

t tf/tr szb sr

1966. június 16.

csütörtökön budapestre érkezett az egyesült arab köztár-
saság közegészségügyi minisztériumának küldöttsége. a magyar
népköztársaság és az eak közötti kulturális munkaterv alap-
ján egy hónapig tartózkodik hazánkban a delegáció, amely-
nek tagjai dr. k.h. attia, dr. a.f. mahmoud és dr. a.k.
shafic. egészségügyi intézményekbe látogatnak és megismerked-
nek a korszerű gyógyászat eredményeivel. /mti/

--

bb 76. 15 év szabadságvesztésre ítélték a hajdudorogi
feleséggyilkost

vid j szb sr

1966. június 16.

debrecenben csütörtökön hirdetett ítéletet a megyei bi-
róság orosz péter 39 éves hajdudorogi lakos bűnügyében, aki
különös kegyetlenséggel megölte feleségét. a megyei bíróság
a büntetett előéletű orosz pétert 15 évi szabadságvesztés-
re ítélte. az ítélet nem jogerős. /mti/

--

bb 77. időjárásjelentés

j szb hk

1966. június 16.

a meteorológiai intézet jelenti június 16-án, csütörtö-
kön 19 óra 30 perckor:

többfelé záporosó, zivatar

változó mennyiségű felhőzet, többfelé, elsősorban az
ország délnyugati felében záporosó, zivatar. mérsékelt dél-
keleti-déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet
pénteken 23-28 fok között. /mti/

--

20.30/j

-49-

Mle

bb. 78. a bolgár parlamenti küldöttség látogatásai

t bc/j/e hk

1966. június 16.

a bolgár népköztársaság nemzetgyűlésének küldöttsége, amely dancso dimitrovnak, a nemzetgyűlés elnöksége első al-elnökének vezetésével tartózkodik hazánkban, csongrád megyei útja során szerdán ellátogatott a szegedi szalámigyárba, majd szeged nevezetességével ismerkedett. a bolgár vendégek csongrád megyéből visszautaztak a fővárosba, majd csütörtökön dunai hajókiránduláson vettek részt. a küldöttség tagjai ezután munkaterületüknek, érdeklődési körüknek megfelelően magyar személyiségekkel találkoztak. /mti/

bb. 79. fogadás a bolgár parlamenti küldöttség tiszteletére

t bc/j/e hk

1966. június 16.

vaszil bogdanov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete, dancso dimitrovnak, a bolgár nemzetgyűlés elnöksége első alelnöke vezette küldöttsége tiszteletére csütörtökön este fogadást adott a bolgár nagykövetségben.

a fogadáson részt vett gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. korom mihály, az mszmp központi bizottságának titkára, vass istvánné, az országgyűlés elnöke, kiss károly, az elnöki tanács titkára, puja frigyos, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője, bojti jános külügyminiszterhelyettes, valamint az országgyűlés tisztikarának több tagja és sok országgyűlési képviselő. /mti/

21.05/e

MW

- 50 -

bb. 80. hazaérkezett a mongol népi forradalmi párt 15. kongresszusán részt vett magyar pártküldöttség

tné/e hk

1966. június 16.

csütörtökön este hazaérkezett a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége, amely fehér lajosnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével részt vett a mongol népi forradalmi párt 15. kongresszusán.

után bator-ból való elutazása előtt szerdán a magyar pártküldöttséget fogadta jumzsagijn cedenbal, a mongol népi forradalmi párt központi bizottságának első titkára, a mongol népköztársaság miniszterelnöke. a szívélyes és baráti légkörben lefolyt beszélgetésen jelen volt szonomin luvszan, a mongol népi forradalmi párt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács első elnökhelyettese és ny. zsaqvaral, a mongol népi forradalmi párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, a mongol népköztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese.

a mongol testvérpárt kongresszusáról hazaérkező magyar pártküldöttséget a ferihegyi repülőtéren fogadta somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja és szerényi sándor, az mszmp központi bizottságának tagja. jelen volt bat-ocsirin dasceren, a budapesti mongol nagykövetség ideiglenes ügyvivője, valamint f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete. /mti/

- v é g e -

0.05/e

- 51 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. június 17.

bb 1. szombaton nyílik a „katonák és fegyverek a bélyegen,, című kiállítás a hadtörténelmi muzeumban

i vt/tné szb fm

1966. június 17.

Zrinyi Miklós halálának 400. évfordulója alkalmából szombaton kiállítás nyílik a hadtörténelmi muzeumban „katonák és fegyverek a bélyegen,, címmel. hatvan tablón több ezer bélyeget láthatnak majd az érdeklődők, köztük számos igen értékes gyűjteményt. Különösen sokrétű a témaköre a katonákkal, hősökkel, hadvezérekkel, a partizán és ellenállási mozgalommal, a felszabadulással, az ifjúsági és a munkásmozgalommal összefüggő gyűjteményeknek. Ezenkívül szerepelnek az úrkutatással kapcsolatos bélyegek, sőt azok az emlékbélyegzések is, amelyeket a felszabadulás óta eltelt több mint két évtized során alkalmazott a posta.

A kiállítás alkalmából a hadtörténelmi muzeum Zrinyi Miklóst ábrázoló emléklapokat ad ki, amelyeket a helyszínen lehet majd vásárolni. az 1. kerületben, a Tóth Árpád sétány 40 szám alatt nyíló bélyegkiállítást szombaton délután 14 órától tekintheti meg a közönség. /mti/

--

Me

-1-